Основна школа „Јован Цвијић“

Змињак

АНЕКС ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

за први и пети разред основног образовања и васпитања

септембар, 2019.године

Школски програм је документ на основу којег се остварује развојни план и укупан образовно-васпитни рад у школи. Он представља основу на којој сваки наставник и стручни сарадник планира и реализује свој рад. Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.

Начела израде израде школског програма:

- Усмереност на процесе и исходе учења
- Заснованост на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма
- Уважавање узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика
- Хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета
- Поштовања индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућност личног избора у слободним активностима
- Заснованост на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења
- Уважавања искуства, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе
- Развијања позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подстицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог живота
- Коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика

Полазне основе при изради школског програма:

- Нацрт закона о основном образовању и васпитању
- Закон о основама система система образовања и васпитања
- Правилник о плану и програмима наставе и учења са свим његовим изменама и допунама
- Правилник о стандардима квалитета рада установе
- Образовни стандарди за крај првог циклуса/основног образовања и васпитања
- Упуство о имплементацији закона о систему инклузивног образовања
- Извештај о самовредновању рада школе
- Школски развојни план
- Сугестије и захтеви стручних органа и наставних актива школе и сугестије и препоруке школског одбора и Савета родитеља школе

Циљеви и исходи основног образовања и васпитања

Законом о основном образовању и васпитању прописани су циљеви и исходи образовања и васпитања, и обавеза сваке школе је да свој рад усмери ка њиховом остварењу. Начини њиховог остваривања зависе од постављеног циља и могућности школе а могу се реализовати кроз редовну наставу и ваннаставне активности које школа нуди. Све активности у школи треба да буду планиране, организоване и реализоване са намером да се остваре постављени циљеви.

Циљеви основног образовања и васпитања

1. Обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју детета, ученика и одраслог;

2. Обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој детета, ученика и одраслог, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;

3. Шири обухват деце предшколским васпитањем и образовањем и свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;

4. Развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;

5. Развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;

6. Континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;

7. Развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које семења;

8. Пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког детета, ученика и одраслог, у складу са његовим узрастом, развојним потребама иинтересовањима;

9. Развијање кључних компетенција за целоживотно учење, међупредметних компетенција и стручних компетенција у складу са захтевима занимања, потребама тржишта рада и развојем савремене науке и технологије;

10. Развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;

11. Оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;

12. Развијање позитивних људских вредности;

13. Развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;

14. Развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;

15. Развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;

16. Развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;

17. повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;

18. Повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Исходи основног образовања и васпитања

Исходи образовања и васпитања су јасни искази о томе шта се од ученика очекује након завршетка оснвног образовања и васпитања. Закон предвиђа да ће ученици:

1) имати усвојен интегрисани систем научно заснованих знања о природи и друштву и бити способни да тако стечена знања примењују и размењују;

2) умети да ефикасно усмено и писмено комуницирају на српском, односно на српском и језику националне мањине и најмање једном страном језику користећи се разноврсним вербалним, визуелним и симболичким средствима;

3) бити функционално писмени у математичком, научном и финансијском домену;

4) умети да ефикасно и критички користе научна знања и технологију, уз показивање одговорности према свом животу, животу других и животној средини;

5) бити способни да разумеју различите форме уметничког изражавања и да их користе за сопствено изражавање;

6) бити оспособљени за самостално учење;

7) бити способни да прикупљају, анализирају и критички процењују информације;

8) моћи да идентификују и решавају проблеме и доносе одлуке користећи критичко и креативно мишљење и релевантна знања;

9) бити спремни да прихвате изазове и промене уз одговоран однос према себи и својим активностима;

10) бити одговорни према сопственом здрављу и његовом очувању, примењивати усвојене здравствене навике неопходне за активан и здрав животни стил;

11) умети да препознају и уваже људска и дечја права и бити способни да активно учествују у њиховом остваривању;

12) имати развијено осећање припадности сопственој породици, нацији и култури, познавати сопствену традицију и доприносити њеном очувању и развоју;

13) знати и поштовати традицију, идентитет и културу других заједница и бити способни да сарађују са њиховим припадницима;

14) бити способни да ефикасно и конструктивно раде као чланови тима, групе, организације и заједнице.

Остваривање исхода образовања и васпитања обезбеђује се укупним образовно-васпитним процесом на свим нивоима образовања и васпитања, кроз све облике, начине и садржаје рада.

Програми оријентисани на исходе

Структура програма свих предмета је конципирана на исти начин. На почетку се налази циљ наставе и учења предмета за први циклус образовања и васпитања. У табели која следи, у првој колони, дефинисани су предметни исходи за крај првог разреда, у другој колони дате су области и/или теме, а у трећој се налазе предметни садржаји. Иза табеле налазе се препоруке за остваривања наставе и учења конкретног предмета под насловом Упутство за дидактичко-методичко остваривање програма.

Програми наставе и учења засновани су на општим циљевима и исходима образовања и васпитања и потребама и могућностима ученика првог разреда. Усмерени су на процес и исходе учења, а не на саме садржаје који сада имају другачију функцију и значај. Садржаји више нису циљ сами по себи, већ су у функцији остваривања исхода који су дефинисани као функционално знање ученика тако да показују шта ће ученик бити у стању да учини, предузме, изведе, обави захваљујући знањима, ставовима и вештинама које је

градио и развијао током једне године учења конкретног наставног предмета. Овако конципирани програми подразумевају да оствареност исхода води ка развијању компетенција, и то како општих и специфичних предметних, тако и кључних.

Прегледом исхода који су дати у оквиру појединих програма може се видети како се постављају темељи развоја кључних и општих међупредметних компетенција које желимо да наши ученици имају на крају основног образовања. На путу остваривања циља и исхода кључна је улога наставника који добија значајан простор за слободу избора и повезивање садржаја, метода наставе и учења и активности ученика. Оријентација на процес учења и исходе брига је не само о резултатима, већ и начину на који се учи, односно како се гради и повезује знање у смислене целине, како се развија мрежа појмова и повезује знање са практичном применом.

Програми наставе и учења намењени су, пре свега, наставницима који непосредно раде са ученицима, али и онима који на посредан начин узимају учешће у образовању и васпитању. Зато треба имати у виду да терминологија, која је коришћена у програмима није намењена ученицима и треба је приликом дефинисања конкретних наставних јединица, било за непосредан рад са ученицима, било за потребе уџбеничких и дидактичких материјала, прилагодити узрасту ученика. Програми наставе и учења су наставницима полазна основа и педагошко полазиште за развијање образовно-васпитне праксе: за планирање годишњих и оперативних планова, непосредну припрему за рад као и оквир за преиспитивање праксе развијања планова, остваривања и вредновања наставе и учења кроз сопствена промишљања и разговор са колегама.

Међупредметне компетенције и стандарди постигнућа ученика

Циљ оријентације ка општим међупредметним компетенцијама и кључним компетенцијама је динамичније и ангажованије комбиновање знања, вештина и ставова релевантних за различите реалне контексте који захтевају њихову функционалну примену.

Опште међупредметне компетенције заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задатака и неопходне свим ученицима за лично остварење и развој, укључивање у друштвене токове и запошљавање и чине основу за целоживотно учење.

Опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања у Републици Србији су:

1) компетенција за учење;

2) одговорно учешће у демократском друштву;

3) естетичка компетенција;

4) комуникација;

5) одговоран однос према околини;

6) одговоран однос према здрављу;

7) предузимљивост и оријентација ка предузетништву;

8) рад са подацима и информацијама;

9) решавање проблема;

10) сарадња;

11) дигитална компетенција.

Стандарди постигнућа ученика објављени су у следећим документима:

- Правилник о општим стандардима постигнућа – образовни стандарди за крај обавезног образовања (Сл. гласник РС - Просветни гласник 5/2010)
- Правилник о образовним стандардима за крај првог циклуса обавезног образовања за предмете српски језик, математика и природа и друштво (Сл. гласник РС - Просветни гласник 5/2011)
- Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик (Сл. гласник РС -Просветни гласник 78/2017)

Стручни актив за развој школског програма

1. Владимир Симовић, директор

2. Јелена Костадиновић- координатор, стручни сарадник-психолог

2. Татјана Алимпић, наставник математике

3. Алекса Алексић, наставник разредне наставе, руководилац ИО Петловача

4. Предраг Дрезгић, наставник музичке културе

4. Драгутин Лукић, наставник физичког васпитања

5. Миљана Чолић, библиотекар

План наставе и учења основног образовања и васпитања – први разред

Ред. број	А. ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	ПРВИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Страни језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Свет око нас	2	72
5.	Природа и друштво	–	–
6.	Ликовна култура	1	36
7.	Музичка култура	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108
9.	Дигитални свет	1	36
У К У П Н О: А		20	720

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПРВИ РАЗРЕД	
		нед.	**год.**
1.	Редовна настава	21-23*	756-828*
2.	Пројектна настава		
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава		
5.	Настава у природи	7–10 дана годишње	

Ред. број	Б. ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	ПРВИ РАЗРЕД	
		нед.	год.
1	Верска настава/Грађанско васпитање	1	36
У К У П Н О: Б		1	36
У К У П Н О: А + Б		21	756

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ПЛАНА НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПРВИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Назив предмета:	Српски језик					
Разред:	Први					
Правилник: Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања: 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1						
Годишњи фонд часова:	180			Недељни фонд часова:	5	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	70	Глас и слово; штампана и писана слова ћириличког писма. Речи и реченице као говорне и писане целине. Текстови засићени словима која се обрађују/текстови предвиђени за глобално читање. Све врсте текстова који су написани штампаним или писаним словима. Језичке игре. Аналитичко-синтетичка вежбања; лексичка и синтаксичка вежбања; моторичке	– разликује изговорени глас и написано слово; изговорене и написане речи и реченице; – влада основном техником читања и писања ћириличког текста; – разуме оно што прочита; – разликује слово, реч и реченицу; – правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу једноставне структуре са одговарајућом интонацијом, односно интерпункцијским знаком на крају;	-разговор -излагање -цртање -анализа слика -описивање -графомоторичке вежбе - пригодно и систематско посматрање -причање -опонашање -приказивање -уочавање -писање -читање -испитивање писмено) – диктат -усмено излагање ученика -продукти ученичких	-Компетенција за целоживотно учење -Комуникативна компетенција -Естетичка компетенција

			вежбе. Писање (преписивање, самостално писање и диктат). Читање (шчитавање/глобално читање, гласно и тихо читање); питања којима се проверава разумевање прочитаног. Изговор и писање гласова који ученицима причињавају тешкоће (нпр. ђ, ћ; џ, ч; ј, љ).		активности (домаћи задаци)	
2.	КЊИЖЕВНОСТ	52	ШКОЛСКА ЛЕКТИРА Поезија Народна песма, Ја сам чудо видео Јован Јовановић Змај, Зимска песма Војислав Илић, Пролетња зора/Воја Царић, Пролеће/Мира Алечковић, Ветар сејач Десанка Максимовић, Првак; Хвалисави зечеви/У	– активно слуша и разуме садржај књижевноуметничког текста који му се чита; – препозна песму, причу и драмски текст; – одреди главни догађај, време (редослед догађаја) и место дешавања у вези са прочитаним текстом; – уочи ликове и прави разлику између њихових позитивних и негативних особина; – изрази своје мишљење о понашању ликова у	-усмено испитивање (разговор) -читање -артикулационе вежбе -уочавање -препознавање -писмено одговарање, -продукти ученичких активности (цртежи, панои, домаћи задаци)	- Компетенција за учење - Естетичка компетенција -Комуникативна компетенција -Компетенција за сарадњу -Дигитална компетенција -Решавање проблема

			гостима/Ливадско звонце Гвидо Тартаља, Китова беба/Мрави/Постеља за зеку Бранко Ћопић, Јежева кућица (читање у наставцима) Душан Радовић, Јесења песма/Срећна Нова година Љубивоје Ршумовић, Ау што је школа згодна; Дете/Деца су украс света Стеван Раичковић, Цртанка/Бранислав Лазаревић, Сликар Перо Зубац, Добар друг ти вреди више Драгомир Ђорђевић, Није лако бити дете Проза Народна прича, Свети Сава и ђаци Народна прича, Деда и репа /Голуб и пчела Народна басна, Лисица и гавран Доситеј Обрадовић, Два јарца; Две козе Лав Николајевич	књижевном делу; – препозна загонетку и разуме њено значење; – препозна басну и разуме њено значење; – правилно употреби велико слово;		

			Толстој, Два друга Драган Лукић, Јоца вози тролејбус/Игор Коларов, Дум-дум Оливер и његов бубањ Ђуро Дамјановић, Дан кад је јутро било слово/Весна Ђоровић Бутрић, Ноћни ћошак Избор из народних и ауторских загонетки (Десанка Максимовић, Загонетке лаке за прваке ђаке, Загонетке Григора Витеза и Бране Цветковића) Драмски текстови Гвидо Тартаља, Зна он унапред Душан Радовић, Тужибаба Александар Поповић, Неће увек да буде први Бора Ољачић, Први дан у школи Популарни и информативни текстови Избор из			

			илустрованих енциклопедија и часописа за децу о значајним личностима српског језика, књижевности и културе (Свети Сава, Вук Стефановић Караџић, знаменита завичајна личност и др.); Милан Шипка: Буквар ДОМАЋА ЛЕКТИРА Јован Јовановић Змај, Песме за децу (избор) Избор из басни и сликовница за децу Књижевни појмови: – песма; – прича; – догађај; место и време збивања; – књижевни лик – изглед, основне особине и поступци; – драмски текст за децу; – шаљива песма; – басна; – загонетка.			

3.	ЈЕЗИК Граматика, правопис и ортоепија	7	Реченица; реч; слово. Улога гласа/слова у разликовању значења изговорене односно написане речи. Реченице као обавештење, питање и заповест. Велико слово на почетку реченице, у писању личних имена и презимена, имена насеља (једночланих) и назива места и улице у којој ученик живи, као и назив школе коју похађа. Правилно потписивање (име, па презиме). Тачка на крају реченице; место и функција упитника и узвичника у реченици.	– примењује основна правописна правила; – пише читко и уредно; – писмено одговара на постављена питања; – спаја више реченица у краћу целину; – пише реченице по диктату примењујући основна правописна правила;	-читање -писање -испитивање (писмено) – тестови знања и контролни задаци -испитивање учениково објашњавање правила -слободно посматрање -продукти ученичких активности (домаћи задаци)	-Компетенција за учење -Компетенција за сарадњу -Дигитална компетенција -Решавање проблема
4.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	51	Говорење Вођени и слободни разговор. Говорни предлошци. Усмена порука.	– учтиво учествује у вођеном и слободном разговору; – обликује усмену поруку служећи се	-пригодно и систематско посматрање - усмено испитивање	-Комуникативна компетенција -Компетенција за учење -Компетенција за сарадњу -Одговорно учешће у демократском друштву

			Причање, препричавање и описивање. Казивање књижевног текста. Драмски, драматизовани текстови, сценска импровизација. Сценско извођење текста (драмско и луткарско). Богаћење речника: лексичке и синтаксичке вежбе. Разговорне, ситуационе и језичке игре. Слушање Стварне и симулиране ситуације. Слушна порука. Аудио-визуелни записи. Игре за развијање слушне пажње. Писање Питања о сопственом искуству, бићима,	одговарајућим речима; – усмено препричава; усмено прича према слици/сликама и о доживљајима; – усмено описује ствари из непосредног окружења; – бира и користи одговарајуће речи у говору; на правилан начин користи нове речи у свакодневном говору; – напамет говори краће књижевне текстове; – учествује у сценском извођењу текста; – пажљиво и културно слуша саговорнике; – слуша, разуме и парафразира поруку; – слуша интерпретативно читање и казивање књижевних текстова ради разумевања и доживљавања; – гласно чита, правилно и са разумевањем; – тихо чита (у себи) са разумевањем прочитаног; – пронађе информације експлицитно изнете у тексту.	(разговор, усмено излагање на задату тему) -анализа слика -посматрање практичних комуникативних ситуација и указивање на пропусте и њихово отклањање -читање -продукти ученичких активности (домаћи задаци, цртежи)	-Естетичка компетенција -Дигитална компетенција -Решавање проблема

			предметима, појавама, сликама, о књижевном и некњижевном тексту. Писана порука. Краћа текстуална целина: о сопственом искуству, о доживљају, о сликама, поводом књижевног текста. Реченице/кратак текст погодан за диктирање. Читање Књижевни текстови. Текстови са практичном наменом: позивница, упутство, списак за куповину и др. Нелинеарни текстови: текст у табели, распоред часова, стрип, улазница и др. Информативни текстови: 1. уџбенички: Милан Шипка, Буквар; текстови о знаменитим			

			личностима српске културе; 2. ванучбенички: о правилима учтивог понашања (бонтон); о месту у којем ученици живе; о животињама итд.			
Кључни појмови садржаја: почетно читање и писање, књижевност, језик и језичка култура						

Назив предмета:	Математика					
Разред:	Први					
Правилник: Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања: 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1						
Годишњи фонд часова:	180			Недељни фонд часова:	5	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	Положај, величина и облик предмета	19	Просторне релације. Величина предмета и бића. Геометријска тела: лопта, коцка, квадар, ваљак, пирамида и купа. Геометријске фигуре: круг, правоугаоник, квадрат и троугао.	– одреди међусобни положај предмета и бића и њихов положај у односу на тло; – упореди предмете и бића по величини; – уочи и именује геометријске облике предмета из непосредне околине; – именује геометријска тела и фигуре; – групише предмете и бића са заједничким својством; – сложи/разложи фигуру која се састоји од познатих облика;	-разговор -слободно посматрање -уочавање -цртање -испитивање (усмено и писмено) кроз контролне задатке, тестове -продукти ученичких активности (домаћи задаци)	- Компетенција за учење - Компетенција за решавање проблема
2.	Линија	8	Права, крива и изломљена линија. Затворена и отворена линија. Тачка и линија.	– разликује: криву, праву, изломљену, затворену и отворену линију; – црта праву линију и дуж помоћу лењира;	-слободно посматрање -уочавање -цртање -испитивање (усмено и писмено)	- Компетенција за учење - Компетенција за решавање проблема

			Дуж		кроз тестове знања -домаћи задаци	
3.	Бројеви	146	Бројање, писање и читање бројева. Приказивање бројева помоћу тачака на бројевној правој. Упоређивање бројева. Редни бројеви. Сабирање и одузимање бројева у оквиру 20 и приказивање на бројевној правој. Сабирање и одузимање бројева до 100 без прелаза преко десетице и приказивање на бројевној правој. Својства сабирања. Откривање непознатог броја у једнакостима с једном операцијом. Динар, кованице и новчанице до	– броји унапред и уназад и са прескоком; – прочита, запише, упореди и уреди бројеве прве стотине и прикаже их на бројевној правој; – користи редне бројеве; – разликује парне и непарне бројеве, одреди највећи и најмањи број, претходника и следбеника; – користи појмове: сабирак, збир, умањеник, умањилац, разлика; – сабира и одузима два једноцифрена броја не записујући поступак; – сабира и одузима до 100 без прелаза преко десетице; – растави број на сабирке и примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања; – реши текстуални задатак са једном операцијом; – разликује новчане апоене до 100 динара и упореди њихову вредност; – уочи правило и одреди следећи члан започетог	-слободно посматрање и праћење активности ученика и резултата рада -читање -писање -цртање -уочавање -испитивање (усмено и писмено) кроз тестове знања и контролне вежбе -критеријумски тестови (проверавање усклађености постигнућа ученика са образовним стандардима) -домаћи задаци	- Рад са подацима и информацијама - Компетенција за решавање проблема - Дигитална компетенција

			100 динара.	низа;		
4.	Мерење и мере	7	Мерење дужине нестандардним јединицама мере.	– прочита и користи податке са једноставнијег стубичног и сликовног дијаграма или табеле; – измери дужину задатом, нестандардном јединицом мере; – преслика тачке и фигуре у квадратној мрежи на основу задатог упутства.	-посматрање -читање -цртање -испитивање -тестирање (нестандардизовани тестови) -Критеријумски тестови -домаћи задаци	- Рад са подацима и информацијама - Комуникација
Кључни појмови садржаја: односи у простору, геометријски облици, број, сабирање и одузимање, мерење.						

Назив предмета:	Свет око нас					
Разред:	Први					
Правилник: Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања: 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1						
Годишњи фонд часова:	72			Недељни фонд часова:	2	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	Ја и други	4	Основна осећања (радост, страх, туга и бес). Основне животне потребе (дисање, храна, вода, спавање и потреба за тоалетом). Сличности и разлике по полу, старости, способностима и интересовањима.	-препозна и искаже радост, страх, тугу и бес уважавајући себе и друге; -правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне животне потребе за храном, водом и одласком у тоалет; -се понаша тако да уважава различитости својих вршњака и других људи;	-усмено испитивање - разговор - слободно посматрање -летеће усмено испитивање -тестирање (критеријумски тестови) – провера постигнућа ученика са образовним стандардима	-Компетенција за сарадњу -Компетенција за учење
2.	Породични дом, школа	14	Групе људи: породица, школска заједница, разред, одељење, суседи. Права и обавезе чланова група. Правила понашања појединаца и групе.	–придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши; –сарађује са вршњацима у заједничким активностима;	-слободно посматрање -продукти ученичких активности (цртање, израда паноа) -испитивање усмено -тестирање	-Одговорно учешће у демократском друштву -Компетенција за сарадњу

			Празници: породични, школски.			
3.	Здравље и безбедност	8	Здрав начин живота: становање, одевање, исхрана, лична хигијена, рад, одмор. Безбедно понашање у саобраћају на путу од куће до школе (кретање улицом са и без тротоара, прелажење преко улице, безбедно место за игру). Опасне ситуације по живот, здравље и околину, превенција и правилно понашање (у дому и школској средини, саобраћају, током природних непогода).	–одржава личну хигијену и адекватно се одева у циљу очувања здравља; –чува своју, школску и имовину других; –прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама: поплава, земљотрес, пожар; –својим речима опише пример неке опасне ситуације из свог непосредног окружења; –примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања улицом са и без тротоара и преласка улице;	-слободно посматрање -усмено испитивање -разговор -дискусија -презентовање групног рада -продукти ученичких активности (домаћи задаци, цртежи) -критеријумски тестови – провера усклађености ученичких постигнућа са образовним стандардима	-Одговоран однос према здрављу -Комуникативна компетенција -Одговоран однос према околини
4.	Оријентација у простору и времену	10	Кретање и сналажење у простору у односу на	–снађе се у простору помоћу просторних одредница: напред-назад, лево-десно, горе-доле и	-пригодно и систематско посматрање -уочавање	-Рад с подацима и информацијама -Компетенција за учење

			просторне одреднице: напред-назад, лево-десно, горе-доле и карактеристичне објекте. Сналажење у времену у односу на временске одреднице: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра.	карактеристичних објеката; –одреди време својих активности помоћу временских одредница: делови дана, обданица и ноћ, дани у недељи, пре, сада, после, јуче, данас, сутра, прекјуче, прекосутра;	-разговор -објашњавање појмова -продукти ученичких активности (цртање, домаћи задаци) -усмено испитивање -тестирање – критеријумски тестови (проверавање усклађености постигнућа ученика са образовним стандардима)	
5.	Човек ствара	4	Човек ради и ствара (материјали и средства за рад, производи људског рада). Материјали за израду предмета (дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина) и њихова својства (тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко).	–посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала: тврдо-меко, провидно-непровидно, храпаво- глатко; –учествује у извођењу једноставних огледа којима испитује природне феномене; –разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења;	-пригодно посматрање -уочавање -учениково објашњавање појава -усмено испитивање -извођење огледа -продукти ученичких активности (домаћи задаци)	-Компетенција за учење -Одговорно учешће у демократском друштву

6.	Разноврсност природе	32	Сунчева светлост и топлота. Основна својства ваздуха: провидност, мирис, кретање. Облици појављивања воде: потоци, реке, баре, језера, киша, снег. Облици појављивања воде у непосредном окружењу. Основна својства воде: укус, мирис, провидност, раствара поједине материјале. Изглед земљишта: равница, брдо, планина. Изглед земљишта у непосредном окружењу. Основна својства земљишта: боја, растреситост, влажност; Карактеристичне	–препознаје облике појављивања воде у непосредном окружењу: потоци, реке, баре, језера; –препознаје изглед земљишта у непосредном окружењу: равница, брдо, планина; –идентификује биљке и животиње из непосредног окружења на основу њиховог спољашњег изгледа; –уочава разноврсност биљака и животиња на основу спољашњег изгледа; –препознаје главу, труп, руке и ноге као делове тела и њихову улогу у његовом свакодневном животу; –препознаје улогу чула вида, слуха, мириса, укуса и додира у његовом свакодневном функционисању и сазнавању окружења; –штеди воду и одлаже отпад на предвиђена места; –се понаша тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу;	-слободно пригодно посматрање -усмено и писмено испитивање -ученички радови (цртежи, панои, домаћи задаци)	-Одговоран однос према околини

			биљке и животиње у непосредном окружењу. Изглед и делови тела биљака. Изглед и делови тела животиња на примерима сисара, птица, риба, инсеката. Човеково тело – делови тела (глава, труп , руке и ноге) и чула (вида, слуха, укуса, мириса и додира). Значај воде, ваздуха, земљишта, сунчеве светлости и топлоте за живот биљака, животиња/човека. Одговоран однос човека према животној средини (штедња воде, одлагање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама).	–повезује резултате учења и рада са уложеним трудом.		

Кључни појмови садржаја: Оријентација, култура живљења и друштвена стварност у непосредном окружењу.

Назив предмета:	Ликовна култура					
Разред:	Први					
Правилник: Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања: 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1						
Годишњи фонд часова:	36			Недељни фонд часова:	1	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	Ликовна култура и окружење	4	Простор. Отворени и затворени простор, природа и простор који је човек обликовао. Карактеристичне визуелне одлике по којима се препознаје врста простора. Значај чувања споменика или значајних објеката у најближем окружењу. Значај уређења простора у коме ученик борави. -Уметничка занимања и продукти. Сликар	- опише, својим речима, визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор; - пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима, изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења; - повеже одабрану установу културе са њеном наменом; - поштује договоре и правила понашања и облачења приликом посете установама културе.	-пригодно и систематско посматрање -описивање -уочавање -практични радови ученика (цртежи, панои)	-Одговоран однос према околини -Естетичка компетенција -Дигиталне компетенције

			– слика, вајар – скулптура, фотограф – фотографија... Изглед употребних предмета које су дизајнирали уметници. -Установе културе (биоскоп, музеј, галерија, позориште, библиотека…). Правила понашања и облачења у различитим установама културе, договорена правила понашања.			
2.	Односи у видном пољу	12	Облици. Облици из природе, облици које је створио човек, правилни и неправилни облици. Својства облика (цело, део, велико, мало, високо, ниско, краће, дуже, уско, широко, светло,	-одреди, самостално и у сарадњи са другима, положај облика у простору и у равни;	-пригодно и системско посматрање -уочавање -описивање -ученички радови (цртежи, панои)	-Естетичка компетенција -Компетенција за сарадњу

			тамно, обојено, безбојно, једнобојно, шарено, меко, тврдо, глатко, храпаво, обло, рогљасто). -Положај облика у простору и у равни (горе, доле, између, испод, у, на, испред, иза, усправно, положено, косо, лево, десно). -Кретање. Покретни и непокретни облици. Кретање бића и машина. Смер кретања облика (налево, надесно, нагоре и надоле). Безбедност у саобраћају – илузија величине покретних и непокретних објеката у односу на удаљеност од посматрача. -Светлост и сенка -Природни и вештачки извори			

			осветљења. Промена осветљености у току дана. Изглед облика и сенке у зависности од осветљења.			
3.	Обликовање	11	Материјал и прибор. Поступци правилног и безбедног руковања и одржавања материјала, прибора и радне површине, значај одржавања хигијене и безбедног руковања прибором. -Обликовање скулптуре. Обликовање меких материјала поступком додавања. Спајање разноврсних материјала. -Обликовање цртежа. Врсте линија (отворена, затворена, права,	- црта на различитим подлогама и форматима папира; - користи материјал и прибор у складу са инструкцијама; - обликује једноставне фигуре од меког материјала; - одабере, самостално, начин спајања најмање два материјала; - преобликује, сам или у сарадњи са другима, употребне предмете мењајући им намену	-пригодно и системско посматрање -обликовање -самосталност и показивање вештине у коришћењу материјала -излагање ученичких радови - панои -практичан рад ученика -вредновање ученичких радова	-Естетичка компетенција -Одговоран однос према околини

			крива, светла, тамна, широка, уска, дугачка, кратка, непрекинута, испрекидана, груба, нежна, спирална, таласаста, степенаста...). Изражајна својства линија у односу на материјал и прибор. -Обликовање слике. Боја природних облика и боја облика које је створио човек. Изражајна својства боје у односу на материјал и прибор. -Преобликовање. Предмети и материјал погодни за преобликовање (оштећени предмети, амбалажа, остаци тканина...).			

			-Различите информације као мотивација за стваралачки рад. Природа и непосредно окружење; машта и стварни догађаји; приче, песме и текстови из књига и часописа за децу и уџбеника, уметничка дела...			
4.	Споразумевање	9	Читање визуелних информација. Илустрација у дечјим књигама и уџбеницима. Стрип. Цртани и анимирани филм – традиционално урађени (слободоручно обликовани или нацртани ликови) и савремени (урађени у апликативном програму). Прича у цртаном и анимираном филму. Изглед места и ликова.	–преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад; - изрази, материјалом и техником по избору, своје замисли, доживљаје, утиске, сећања и опажања; - изрази познате појмове мимиком и покретом тела, без звука;	-пригоднои системско посматрање -разговор и усмено излагање ученика на задату тему -практични радови ученика -вредновање ученичких радова	-Сарадња -Комуникација -Одговорно учешће у демократском друштву

			-Знак. Графички знак (ноте, слова и цифре), гестовни и звучни знак. Лепо писање. Украсна слова. -Традиција. Празници и украшавање. -Невербално изражавање. Пантомима, игре, перформанс.			
Кључни појмови садржаја: простор, облик и линија						

Назив предмета:	Музичка култура					
Разред:	Први					
Правилник: Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања: 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1						
Годишњи фонд часова:	36			Недељни фонд часова:	1	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	Слушање музике	7	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук – лик, музика – радња. -Композиције које илуструју различита осећања. -Звук и тон (извори). -Звуци тела (пулс, куцање срца, дисање...). Звуци из природе и окружења. Звучни знак (школско звоно, аутомобилска сирена...). -Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак –	– изговара у ритму уз покрет бројалице; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – пева по слуху уз покрет народне песме, музичке игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху звучне ономатопеје и илустрације, ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама, ритам са графичким приказом;	-пригодно и систематско посматрање -активност ученика (певање, илустровање, изговарање у ритму) -анализа и оцењивање	-Дигитална компетенција -Естетичка компетенција -Комуникацијска компетенција

			дуг), јачина (гласан – тих), висина (висок – дубок). -Тишина и одсуство звука. -Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. -Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). -Различити жанрови везани за ситуације значајне за ученике (празници, приредбе, свечаности, рођендани, венчања, новогодишње и божићне песме...). -Музичка прича. -Карактер дела и	– објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења;		

			елементи музичке изражајности (условљеност). -Музички бонтон. -Музика и здравље. -Носиоци звука (це-де плејер, ем пе 3 плејер, рачунар...).			
2.	Извођење музике	27	-Звучне ономатопеје и илустрације. -Држање тела и дисање – правилан начин певања. -Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. -Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. -Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. -Певање модела и наменских песама и повезивање	– објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело и зашто је тишина важна; – разликује одабране звукове и тонове, певање/свирање; хор/један певач/група певача; оркестар/један свирач/група свирача, боју различитих певачких гласова и инструмената и музичке изражајне елементе; – препозна музички почетак и крај и понављање теме или карактеристичног мотива у слушаном делу; – повезује музичко дело у односу на њему блиске ситуације, врсту гласа и боју инструмента са	-пригодно и систематско посматрање -уочавање -препознавање -певање -ученички радови (цртежи) -провера усвојености знања кроз дидактичке музичке игре	-Компетенција за целоживотно учење -Дигитална компетенција -Естетичка компетенција -Решавање проблема -Компетенција за учење -Комуникацијска компетенција

			њихових почетних тонова уз боју (до-зелено, ре-браон, ми-жуто, фа-плаво и сол-црвено). -Дечји ритмички инструменти и начииа свирања на њима. -Свирање по слуху пратње уз бројалице и песме – пулс, ритам, груписање удара. -Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. -Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука.	карактером дела; – поштује договорена правила понашања при слушању музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука;		

			-Свирање графички представљеног ритма. -Музички бонтон.			
3.	Музичко стваралаштво	2	-Израда дечјих ритмичких инструмената од различитих материјала. -Стварање звукова из непосредне околине и природе спонтаном или договореном импровизацијом. -Креирање сопствених покрета уз музику која се изводи или слуша. -Стварање звучних ефеката и једноставне ритмичке пратње користећи различите изворе звука. -Бирање инструмената на основу звука и стварање	– учествује у школским приредбама и манифестацијама; – направи дечје ритмичке инструменте; – ствара звучне ефекте, покрете уз музику, мању ритмичку целину помоћу различитих извора звука, ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука, музичко питање и одговор на ритмичким удараљкама, једноставну мелодију на крећи задати текст; – изабере према литерарном садржају одговарајући музички садржај.	-пригодно посматрање -практичан рад ученика -праћење индивидуалног напредовања	Рад са подацима и информацијама -Решавање проблема -Дигитална компетенција -Естетичка компетенција -Компетенција за комуникацију

			једноставне ритмичке пратње уз бројалице, песме и музичке игре. -Стварање мањих ритмичких целина на основу музичког искуства – изговором у ритму, различитим покретима, предметима и дечјим ритмичким инструментима. -Стварање музичких питања и одговора на дечјим ритмичким инструментима у дијалогу. -Стварање једноставне мелодије на краћи текст. -Бирање познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација за			

			стварање звучне приче – праћење литерарног текста.			
Кључни појмови садржаја: тон, покрет, мелодија, ритам и извођење.						

Назив предмета:	Физичко и здравствено васпитање					
Разред:	Први					
Правилник: Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања: 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1						
Годишњи фонд часова:	108			Недељни фонд часова:	3	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	Ходање и трчање	18	Ходање: – кратким корацима, – дугим корацима, – у различитом ритму, – ходање са реквизитом, – ходање са променом, правца и смера. Техника трчања: – трчање преко препрека, – трчање са променом правца	- одржава равнотежу у различитим кретањима; -комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу	-слободно посматрање -учешће у различитим облицима групног рада -показивање вештина у извођењу постављених задатака -извођење одређених активности -активно учествовање на часовима физичког васпитања	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Решавање проблема -Естетска компетенција -Вештина сарадње

			и смера, – брзо трчање 20 m са стартом из различитих почетних положаја, – игре са коришћењем научених облика ходања и трчања.			
2.	Скакања и прескакања	16	-Поскоци у месту. -Поскоци у кретању. -Скакања удаљ. -Скакања увис. -Прескакање дуге вијаче. -Вежбе скакања и прескакања упором рукама. -Игре уз коришћење различитих облика скакања и прескакања.	-комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу	-слободно посматрање -показивање вештина у извођењу постављених задатака -извођење одређених активности -активност ученика на часу -ниво ангажованости -формативно оцењивање	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Решавање проблема -Естетска компетенција -Вештина сарадње
3.	Бацања и хватања	13	-Бацање лоптице из места у даљину и у циљ. -Бацање лоптице из кретања. -Бацање лопте увис. -Вођење лопте. -Додавање лопте.	-комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу	-слободно посматрање -учешће у различитим облицима групног рада -активност ученика на часу -ниво	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Решавање проблема -Естетска компетенција -Вештина сарадње

			-Игре са вођењем, додавањем лопте и гађањем у циљ.		ангажованости -формативно оцењивање	
4.	Пузања, вишења, упори и пењања	10	-Пузања на тлу. -Пењања. -Провлачења. -Вис лежећи опружено. -Помицања улево и удесно у вису лежећем и вису слободном. Упори.	- одржава равнотежу у различитим кретањима; -комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу	-слободно посматрање -показивање вештина у извођењу постављених задатака -извођење одређених активности -активност на часу -формативно оцењивање	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Решавање проблема -Естетска компетенција -Вештина сарадње
5.	Вежбе на тлу	11	-Основни садржаји -Основни ставови и положаји. -Поваљка на леђима. -Став на лопатицама (свећа). --Колут напред из чучња у чучањ. -Поваљка на стомаку. -Састав од научених елемената. -Игре са усвојеним	- одржава равнотежу у различитим кретањима -комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу	-слободно посматрање -показивање вештина у извођењу постављених задатака -извођење одређених активности -активност на часу -практичан рад -праћење и вредновање	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Решавање проблема -Естетска компетенција -Вештина сарадње

			вежбама. Проширени садржаји -Колут назад из чучња у чучањ, низ косу површину. -Одељењско такмичење са задатом комбинацијом вежби			
6.	Вежбе равнотеже	8	-Ходање по линији. -Ходање по шведској клупи. -Лагано трчање на шведској клупи или ниској греди. -Кратак састав на линији обележеној на тлу, шведској клупи и ниској греди.	- одржава равнотежу у различитим кретањима; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу	-слободно посматрање -показивање вештина у извођењу постављених задатака -извођење одређених активности -ниво ангажованости -активност ученика на часу -формативно оцењивање	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Решавање проблема -Естетска компетенција -Вештина сарадње
7.	Вежбе са реквизитима	16	-Вежбе обликовања са реквизитима. -Трчања, поскоци и скокови уз коришћење реквизита.	- одржава равнотежу у различитим кретањима; - комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу	-посматрање -активност ученика -ниво ангажованости -практичан рад -праћење и вредновање	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Решавање проблема -Естетска компетенција -Вештина сарадње

			-Дизање и ношење предмета и реквизита на различите начине. -Елементарне игре са реквизитима. -Игре са ластишом.		постигнућа	
8.	Плес и ритмика	12	-Ходање и трчање са променом ритма, темпа и динамике уз пљесак и уз музичку пратњу. -Галоп напред. -Дечији поскок. -Њихање и кружење вијачом или траком. -Суножни скокови кроз вијачу са обртањем напред. -Народно коло по избору.	- изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; - игра дечји и народни плес;	-слободно посматрање -извођење одређених активности -континуирано праћење постигнућа ученика -активност ученика на часу	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Решавање проблема -Естетска компетенција -Вештина сарадње
9.	Полигони	4	-Основни термини у вежбању. -Вежбам безбедно. -Чувам своје и туђе ствари. -Правила	- комбинује и користи усвојене моторичке вештине у игри и у свакодневном животу	-слободно Посматрање -активност ученика на часу -формативно оцењивање	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Решавање проблема -Естетска компетенција -Вештина сарадње

			елементарних игара. -Некад изгубим, а некада. победим. -Навијам фер.			
10.	Физичке способности	На свим часовима	-Вежбе за развој снаге. -Вежбе за развој покретљивости. -Вежбе за развој издржљивости. -Вежбе за развој брзине. -Вежбе за развој координације.	- примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); - правилно изведе вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; - разликује правилно од неправилног држања тела и правилно држи тело; - примењује правилну технику дисања приликом вежбања; - користи основну терминологију вежбања; - поштује правила понашања на просторима за вежбање; - поштује мере безбедности током вежбања; - одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање;	-пригодно и систематско посматрање -показивање вештина у извођењу постављених задатака -извођење одређених активности -извођење практичних радњи -постигнућа у моторичким вештинама -формативно оцењивање	-Компетенција за целоживотно учење -Естетска компетенција -Брига за здравље
11.	Култура вежбања и играња		-Упознај своје тело. -Растемо. -Видим, чујем, осећам.	- поштује правила игре; - навија фер и бодри учеснике у игри; - прихвати сопствену победу и пораз;	-посматрање -активност на часу -практичан рад ученика -праћење и	-Вештина комуникације -Вештина за живот у демократском друштву -Естетска компетенција -Вештина сарадње

		-Моје здравље. -Ко све брине о мом здрављу. -Лична хигијена. -Хигијена простора у коме живим. -Хигијена простора у коме вежбам. -Животне намирнице и правилна исхрана. -Заједно за столом.	- уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања;	вредновање	-Брига за здравље
12.	Здравствена култура	-Упознај своје тело. -Растемо. -Видим, чујем, осећам. -Моје здравље. -Ко све брине о мом здрављу. -Лична хигијена. -Хигијена простора у коме живим. -Хигијена простора у коме вежбам. -Животне намирнице и правилна исхрана.	- наведе делове свога тела и препозна њихову улогу; - уочи промену у расту код себе и других; - уочи разлику између здравог и болесног стања; - примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; - одржава личну хигијену; - учествује у одржавању простора у коме живи и борави; - схвати значај коришћења воћа у исхрани; - правилно се понаша за столом.	-слободно посматрање -практичан рад ученика -вредновање постигнућа ученика -анализа наставник-ученик	-Вештина комуникације -Вештина за живот у демократском друштву -Естетска компетенција -Вештина сарадње -Брига за здравље

			-Заједно за столом.			
Кључни појмови садржаја: васпитање, физичко вежбање, игра, здравље и култура						

Назив предмета:	Православни Катихизис					
Разред:	први					
Годишњи фонд часова:	36			Недељни фонд часова:	1	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	Увод	1	Упознавање са садржајем програма и начином рада	Когнитивни аспект: • да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса Афективни аспект: • бити подстакнут да активно учествује на часовима верске наставе	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање	Компетенција за учење. Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција. Комуникација. Сарадња. Дигитална компетенција.
2.	Заједница као основ живота	4	приче и слике које приказују породицу може и прича о „малој породици“ (деца са једним	•Когнитивни аспект: моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским		Компетенција за учење. Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција. Комуникација. Сарадња. Дигитална компетенција.

			родитељем, или старатељем)
			  садржаји у вези са животом у школи (нова заједница); односи у заједници, правила понашања
			  Божја породица (ко су чланови Божје породице; како се постаје њен члан...)
				особама (породици)
				•моћи да препозна да не можемо
				једни без других
				• знати да нас љубав повезује са
				другима
				• знати да се правилно осени крсним
				знаком
				• знати да је Бог Света Тројица
				(Заједница)
				• знати да крштењем постајемочланови Божје породице (Црквe)
				
				Афективни аспект:
				• пожелети да чини добро другима
				(ближњима) у својој заједници
				• желети да изражава хришћанску
				љубав према Богу и ближњима
					да се учење и искуство Цркве лично
					усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве.
					На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са
					начином вредновања њиховог рада.
					Врсте наставе
					Настава се реализује кроз следеће облике наставе:
					  теоријска настава (35 часова)
					  практична настава (1 час)
					Место реализације наставе
					  Теоријска настава се	

3.	Заједница љубави, Бога, човека и природе	5	
			  приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо
			  како можемо да помогнемо другоме; љубављу чиним
				Когнитивни аспект:
				• знати да заједница са Богом почива
				на слободи
				• знати да је послушност израз
				љубави
				•моћи да препозна да је даривање
						Компетенција за учење.
						Одговорно учешће у демократском друштву
						Естетичка компетенција. Комуникација.
						Сарадња.
						Дигитална компетенција.

			добра дела
			  садржаји који говоре и приказују лепоту створеног света
			  песмица: „Ал` је леп овај свет“, Ј.Ј. Змај
			  Бог је цео свет створио из љубави
				плод љубави
				• моћи да сазна да је молитва разговор са Богом
				• моћи да усвоји текст молитве Оче наш
				• знати да је Бог Отац створио свет из љубави
				•моћи да препозна да је наш живот Божји дар
				• знати да Бог жели да живимо у заједници са Њим
				Афективни аспект:
				• показивати жељу да љубав исказује на конкретан начин
				• бити мотивисан да љубав према Богу изражава молитвом
					реализује у учионици;
					  Практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању;
					Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе
					  Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група	

4.	Неизмерна љубав Божја – Христос се роди	7	Новозаветно сведочанство оХристовом Рођењу (препричано и прилагођено)
			  Божићна песма: „Божић, Божић благи дан“
			  Свети Сава – остварени син Бога Оца (кроз
				Когнитивни аспект:
				•моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу
				• моћи да препозна и именује главне личности из библијске приче о Христовом рођењу (уз
						Компетенција за учење.
						Одговорно учешће у демократском друштву
						Естетичка компетенција. Комуникација.
						Сарадња.
						Дигитална компетенција.

			љубав и
			заједницу са
			Богом, свако од
			нас постаје као
			Свети Сава)
			  Химна Светом
			Сави
				помоћ иконе празника и
				по
				кључним симболима)
				•моћи да препозна да је
				прослава
				празника догађај целе
				породице
				кроз који се остварује
				заједница
				љубави
				•моћи да усвоји текст
				(садржај) и
				мелодију песме (Божић,
				Божић)
				• моћи да препозна да је
				Свети Сава
				посветио свој живот Богу
				због
				љубави према Њему
				Афективни аспект:
				По завршетку теме:
				• код ученика ће се
				развити жеља
				да активно учествује у
				прослави
				Христовог рођења
				• код ученика ће се
				развити жеља да
				према ближњима
				подражава
				пример љубави Светога
				Саве
					располаже.
					  Реализација
					програма требало
					би
					да се одвија у
					складу с
					принципима
					савремене активне
					наставе, која својом
					динамиком
					подстиче ученике
					на
					истраживачки и
					проблемски
					приступ
					садржајима тема. У
					току
					реализације
					стављати нагласак
					више на
					доживљајно и
					формативно, а
					мање на сазнајно и
					информативно.
					• Квалитет наставе
					се постиже када се
					наставни садржаји
					реализују у складу
					са савременим
					педагошким
					захтевима у
					погледу употребе
					разноврсних
					метода, облика
					рада и наставних	

5.	Црква – Заједница са Богом	8	Библијско казивање о стварању света	Когнитивни аспект: •моћи да опише појединости		Компетенција за учење. Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција. Комуникација. Сарадња.

			Живот првих људи-Божја жеља да свет буде Црква Човек не прихвата Божје даровенепослушност и себичност Прича:“Где је љубав, ту је Бог“, Л.Н. Толстој Прва Литургија (Христови ученици); „Православна читанка“, с. Нина Неранџић и Ана Савковић	библијске повести о стварању света • моћи да разликује оно што је Бог створио од онога што је човек направио на примерима из непосредног окружења • знати зашто за Бога кажемо да је Творац •моћи да објасни, на елементарном нивоу, повезаност људи и природе • уочити да се у Цркви остварујејединство људи и природе са Богом • знати да у заједници са Богом учествујемо слободно – само ако то желимо (пример Светога Саве и његовог слободног избора) • да се упозна са Литургијом као догађајем (заједничком трпезом) на којем се окупља Божја породица Афективни аспект:	средстава. • Имаући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. • У остваривању савремене наставе наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу.	Дигитална компетенција.

				• код ученика ће се развити жеља да својом послушношћу изражава своју љубав и слободу • ученик ће желети да учествује у Литургији	• Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота. Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и оствареност задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: ▫ процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; ▫ провером знања које ученици	
6.	Христова љубав према човеку и свету	4	Јеванђељска прича Милостиви Самарјанин ▫ Песмица: „Знаш ли ко те љуби слилно“ ▫ Новозаветно сведочанство о Христовом Васкрсењу (препричано и прилагођено) ▫ Прича: „Добро дрво“ Ш. Силверстејн	Когнитивни аспект: • упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђељских прича) • препознати и разумети да је права љубав када је показујемо делима • усвојити садржај и мелодију песме „Знаш ли ко те љуби силно“ • бити у могућности да опише појединости библијске повести о Христовом Васкрсењу • препознати и именовати главне личности из библијске приче о Христовом Васкрсењу (уз		Компетенција за учење. Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција. Комуникација. Сарадња. Дигитална компетенција.

				помоћ иконе празника и по кључним симболима) • препознати да је прослава празника догађај целе породицекроз који се остварује заједница љубави • моћи да опише прослављање Васкрса у својој породици • зн ати обичаје у вези са Васкрсом Афективни аспект: • развијати потребу да делима исказују љубав • развијати жељу да учествује у припремама за прославу овог највећег хришћанског празника	усвајају на часу и испитаивањем ставова; Оцењивање Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз: □ усмено испитивање; □ писмено испитивање; □ посматрање понашања ученика;	
7.	Наша брига о свету – творевини Божјој	7	Разне приче о које говоре о служењу човека човеку □ Човекова брига за очување природе, биљака и животиња □ Прича Свети Герасим и лав	Когнитивни аспект: •моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку • на елементарном нивоу моћи да објасни међусобну		Компетенција за учење. Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција. Комуникација. Сарадња. Дигитална компетенција.

			Јордан Приче и слике о кућним љубимцима	повезаност свих људи и природе • препознати и именовати поступке људи који су прожети љубављу према природи, људима и Богу • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса 1. разреда основне школе Афективни аспект: • развијати жељу да се брине о биљкама и животињама и целокупној природи		

Назив предмета:	Енглески језик					
Разред:	**први**					
Правилник: Правилник о плану наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за први разред основног образовања и васпитања: 10/2017-1, 12/2018-1, 15/2018-1, 18/2018-1, 1/2019-18, 2/2020-1						
Годишњи фонд часова:	72			Недељни фонд часова:	2	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	**Увод у предмет**	1	- Поздрављање и представљање(Hello, bye)	- разумеју једноставне поздраве и реагују на њих; поздраве и отпоздраве користећи најједноставнија језичка средства; - питају и кажу како се зову.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика	Комуникација и сарадња, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву.
2.	**Hello** **Здраво**	5	- размењивање информација личне природе (What's your name? My name is)	- разумеју и именују бића и предмете који се односе на тему; разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; поздрављају, отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; поштују правила учтиве комуникације.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	Комуникација и сарадња, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, предузимљивост и оријентација ка предузетништву одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција.
3.	**My classroom** **Моја учионица**	5	- Описивање места (classroom, pencil, pen, chair, desk…); - изражавање упутстава и налога;	- препознају и именују предмете из учионице; разумеју једноставан опис места; описују место користећи најједноставнија	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора	Комуникација и сарадња, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, предузимљивост и оријентација ка предузетништву

			- захваљивање.	језичка средства; разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; разумеју изразе за захваљивање и упућују захвалност; уоче сличности разлике у школском животу у циљној култури и код нас.	ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција.
4.	**My toys** **Моје играчке**	6	- Изражавање припадања(my, your); - Изражавање захвалности; - сличности и разлике у начину разоноде у циљној култури и код нас - Лексика која се односи на играчке(balloon, robot, plane, train, puppet…);	препознају и именују играчке; разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање; знају да кажу чије је нешто; изразе захвалност; уоче сличности и разлике у начину разоноде у циљној култури и код нас; поштују правила учтиве комуникације.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.
5.	**Review 1** **Понављање 1**	1	- Представљање и поздрављање	- разумеју једноставне исказе који се односе на поздрављање и представљање; - поздрављају,	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика	Комуникација, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција.

			- исказивање захвалности	отпоздрављају, размењују информације личне природе (питају и кажу како се зову); разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; формулишу једноставна упутства и налоге; поштују правила учтиве комуникације.		
6.	**My things** **Моје ствари**	5	-Описивање предмета; -изражавање количина; -тражење и давање информација личне природе; -лексика која се односи на школски прибор (book, notebook, school bag, crayon, rubber); - размењивање информација личне природе (питају и кажу колико имају година); - сличности и разлике у изгледу школског простора у циљној култури и код нас.	- препознају и именују школски прибор; разумеју једноставне исказе који се односе на количине; - изражавају количине најједноставнијим језичким средствима; разумеју једноставна питања личне природе и реагују на њих; размењују информације личне природе (питају и кажу колико имају година); уоче сличности и разлике у изгледу школског простора у циљној култури и код нас.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.
7.	**Shapes and colours** **Облици и боје**	5	-лексика која се односи на облике и боје; -описивање предмета; -сличности и разлике у начину забаве вршњака у циљној култури и код нас; -честитке; . сличности и разлике у начину прославе Божића	- препознају и именују боје и облике; разумеју једноставне описе предмета и исказе који се односе на изражавање количина; - описују предмете и изражавају количине користећи најједноставнија језичка средства; размењују информације које се односе	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

			у циљној култури и код нас;	на описе предмета и количине; уоче сличности и разлике у начину забаве вршњака у циљној култури и код нас.разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића у циљној култури и код нас.	задатак	
8.	**My farm** **Моја фарма**	5	-Описивање места**.** -лексика која се односи на домаће животиње и сеоско домаћинство(cow, horse, sheep, goose, pig, duck…); - сличности разлике у начину живота у селу у циљној култури и код нас.	- препознају и именују домаће животиње и појмове који се односе на сеоско домаћинство; разумеју једноставан опис места; описују место користећи најједноставнија језичка средства; - уоче сличности разлике у начину живота у селу у циљној култури и код нас.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	Комуникација, дигитална компетенција, рад са подацима и информацијама, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.
9.	**Review 2** **Понављање 2**	1	-Описивање предмета и места; -позив и реаговање на позив у заједничкој активности.	- разумеју једноставан опис предмета и места; описују предмете и места користећи најједноставнија језичка средства; - разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.	Усмено пропитивање	. Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција,
10.	**Project 1** **Пројекат 1**	2	-Изражавање количина; - бројеви до 10; -сабирање и одузимање до 10 на енглеском	- препознају и именују бројеве до 10; разумеју једноставне исказе који се односе на количине и изражавају количине једноставним језичким средствима.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, домаћи задатак	. Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција,

			језику.			
11.	**Merry Chrsitmas** **Срећан Божић**	3	-Честитање празника; - сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ	- разумеју једноставне честитке и одговоре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе Божића код нас и у ВБ.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	. Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција,
12.	**My clothes** **Моја одећа**	6	-Описивање одевних предмета; -лексика која се односи на делове одеће (dress, shoes, shorts, shirt, jeans, jumper…); - сличности и разлике у начину одевања у циљној култури и код нас.	- препознају и именују делове одеће; - разумеју једноставан опис предмета; описују предмете користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике у начину одевања у циљној култури и код нас.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	. Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција,
13.	**My body** **Моје тело**	6	- Описивање делова тела; -лексика која се односи на делове тела; -описивање себе; - сличности и разлике у начину забаве и учења у циљној култури и код нас.	- препознају и именују делове тела; разумеју једноставан опис људи; описују себе користећи најједноставнија језичка средства; уоче сличности разлике у начину забаве и учења у циљној култури и код нас.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, одговоран однос према здрављу, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.
14.	**Happy Easter**	3	- Честитање празника; - сличности и разлике у	- разумеју једноставне честитке и одговоре на њих;	Формативно, свакодневно	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење,

	Срећан Ускрс		начину прославе Ускрса код нас и у ВБ.	упуте једноставне честитке; - уоче сличности и разлике у начину прославе Ускрса код нас и у ВБ.	оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.
15.	**My family** **Моја породица**	5	-лексика која се односи на имена чланова породице (mum, dad, sister, brother, grandma, grandpa) -представљање чланова породице једноставним лексичким средствима; -сличности и разлике у породичним дносима у ВБ и код нас.	- препознају и именују чланове породице; представе чланове своје породице; - уоче сличности и разлике у породичним односима у ВБ и код нас.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.
16.	**Review 3** **Понављање 3**	1	- лексика која се односи на описивање предмета и места;	- разумеју једноставан опис предмета и места; описују предмете и места користећи најједноставнија језичка средства; - разумеју позив и реагују на њега; упућују позив на заједничку активност; разумеју и поштују правила учтиве комуникације.	Усмено пропитивање ученика	Комуникација, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција.
17.	**My party** **Моја журка**	5	-Изражавање допадања/ недопадања(I like, I don't like); -честитање рођендана - тражење мишљења; -сличности и разлике у	- препознају и именују храну и пиће; разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/ недопадања и реагују на њих; траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

			начину прославе рођендана у ВБ и код нас.	средствима; - разумеју једноставно исказане честитке и одговаре на њих; упуте једноставне честитке; уоче сличности и разлике у начину прославе рођендана у ВБ и код нас.	часова, домаћи задатак	
18.	**My feelings** **Моја осећања**	5	-Исказивање потреба и осећања (happy, sad, hungry, thirsty, hot, cold…);	- препознају и именују речи које се односе на тему; разумеју свакодневне исказе у вези са непосредним потребама и осећањима и реагују на њих; изразе основне потребе и осећања кратким и једноставним језичким средствима; - уоче сличности и разлике у породичним односима у ВБ и код нас.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.
19.	**Project 2**	1	-Описивање живих бића	- опишу биљку користећи најједноставнија језичка средства; - уоче сличности разлике у начину изучавања предмета у циљној култури и код нас.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединих часова, домаћи задатак	Комуникација, компетенција за учење, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.
20.	**My room** **Моја соба**	4	-исказивање положаја у простору (in, on, under, next to); -постављање питања у вези са положајем у простору.	- препознају и именују речи које се односе на тему; разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагују на њих; - траже и пруже кратка и једноставна обавештења о положају у простору.	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, самоевалуација и евалуација на крају месеца и	Комуникација, дигитална компетенција, компетенција за учење, рад са подацима и информацијама, одговорно учешће у демократском друштву, естетичка компетенција, предузимљивост и оријентација ка предузетништву.

					током појединих часова, домаћи задатак	
Кључни појмови садржаја: *What's your name? My name is, numbers 1-10, classroom, pencil, pen, chair, desk, balloon, robot, plane, train, puppet, book, notebook, school bag, crayon, rubber, cow, horse, sheep, goose, pig, duck, dress, shoes, shorts, shirt, jeans, jumper, mum, dad, sister, brother, grandma, grandpa, I like, I don't like, happy, sad, hungry, thirsty, hot, cold, under, next to, in, on.*						

ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

<table>
<tr><td colspan="4">ПРВИ РАЗРЕД</td></tr>
<tr><td colspan="4">СРПСКИ ЈЕЗИК – ДОПУНСКА НАСТАВА</td></tr>
<tr><td colspan="4">Циљ допунске наставе: Пружање помоћи ученицима у учењу и разумевању садржаја.
Омогућавање ученицима да усвоје знања са основног нивоа како би се лакше укључили у редовни васпитно-образовни процес у складу са својим могућностима.</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Исходи:
Ученици који су похађали допунску наставу су усвојили знања/садржаје са основног нивоа у складу са својим могућностима.</td><td rowspan="2">Садржај програма/
Тема/Област</td><td colspan="2">Оријентациони број часова</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Начини и поступци остваривања програма:
-Активности наставника:
Идентификовање ученика за допунску наставу(праћење напредовања кроз редовну наставу).
Одређивање програмских садржаја допунске наставе (годишње планирање).
Ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате.
Усклађивање садржаја, начина и динамике рада са потребама и могућностима ученика.
Пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу.
Прати напредовања ученика.
-Активности ученика: Правилно говори, слуша, посматра, прича, описује, препричава, препознаје и пише слова, прави речи од слова, прави од речи реченице, игра се мењајући гласове у речима, преписује, чита;
-Методе рада: разговор, аудитивна, илустративна, дијалошка, текстуална, метода писаних радова, демострациона, игровна, настава на даљину (вибер, гугл учионица);
- Облици рада: индивидуални;
- Наставна средства: Читанка, радна свеска, мултимедијални ПДФ уџбеник, слике, прибор за писање и цртање;</td><td>Почетно читање и писање</td><td>14</td><td>28</td></tr>
<tr><td>Језик</td><td>2</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Језичка култура</td><td>1</td><td>2</td></tr>
<tr><td>Књижевност</td><td>1</td><td>2</td></tr>
</table>

- Начини провере остварености образовних стандарда, исхода, циљева учења: Разговор, посматрање ангажованости на часу, ученички радови и продукти ученичких активности.			
Укупан број часова		**18**	**36**

Напомена: Број часова допунске наставе биће реализован у зависи од задужења наставника.

ПРВИ РАЗРЕД			
МАТЕМАТИКА - ДОПУНСКА НАСТАВА			
Циљ допунске наставе: - Пружање помоћи ученицима у учењу и разумевању садржаја. - Омогућавање ученицима да усвоје знања са основног нивоа како би се лакше укључили у редовни васпитно-образовни процес у складу са својим могућностима.			
Исходи: Ученици који су похађали допунску наставу су усвојили знања/садржаје са основног нивоа у складу са својим могућностима.	**Садржај програма/Тема/Област**	**Оријентациони број часова**	
Начини и поступци остваривања програма: -Активности наставника: Идентификовање ученика за допунску наставу(праћење напредовања кроз редовну наставу). Одређивање програмских садржаја допунске наставе(годишње планирање). Ближе одређивање програмских садржаја у којима ученици не постижу добре резултате. Усклађивање садржаја, начина и динамике рада са потребама и могућностима ученика. Пружање помоћи ученицима да се лакше уклопе у редовну наставу Прати напредовања ученика.	ГЕОМЕТРИЈА- ПОЛОЖАЈ, ВЕЛИЧИНА И ОБЛИК ПРЕДМЕТА	**2**	**4**
	ГЕОМЕТРИЈА- ЛИНИЈЕ	**1**	**2**

-Активности ученика: разликује, именује, открива релације и изражава их, упоређује,уочава, посматра, закључује, посматра, групише, пребројава, броји, математички се изражава, рачуна, мери и процењује, примењује стечено знање; -Методе рада: разговор, илустративна, дијалошка, текстуална, метода писаних радова, демострациона, игровна, настава на даљину (вибер, гугл учионица); - Облици рада: индивидуални; - Наставна средства: Уџбеник, радна свеска, наставни листићи, тестови, прибор, модели геометријских тела и облика, апликације, рачунаљка; - Начини провере остварености образовних стандарда, исхода, циљева учења: Разговор, посматрање ангажованости на часу, ученички радови и продукти ученичких активности.	БРОЈЕВИ	**14**	**28**
	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	**1**	**2**
Укупан (оријентациони) број часова		**18**	**36**

Напомена: Број часова допунске наставе биће реализован у зависи од задужења наставника.

План наставе и учења основног образовања и васпитања – пети разред

	А – обавезни наставни предмети	Пети разред	
		Нед.	Год.
1.	Српски језик и књижевност	5	180
2	Руски језик	2	72
3.	Ликовна култура	2	72
4.	Музичка култура	2	72
5.	Историја	1	36
6.	Географија	1	36
7.	Физика	-	-
8.	Математика	4	144
9.	Биологија	2	72
10.	Хемија	-	-
11.	Техника и технологија	2	72
12.	Информатика и рачунарство	1	36
13.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54
Укупно А		**24**	**918**

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ПЕТИ РАЗРЕД	
		нед.	**год.**
1.	Редовна настава	27-30*	756-828*
2.	Слободне наставне активности	1	36
3.	Допунска настава	1	36
4.	Додатна настава	1	36

	Б – обавезни изборни наставни предмети	Пети разред	
		Нед.	Год.
1.	Верска настава / Грађанско васпитање	1	36
2.	Енглески језик	2	72
Укупно Б		**3**	**108**

ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ ПЛАНА НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Назив предмета:	Српски језик и књижевност					
Разред:	5.					
Правилник: Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања: 6/2007-1, 2/2010-5, 7/2010-9 (др. правилник), 3/2011-129 (др. правилник), 1/2013-18, 4/2013-177, 11/2016-364, 11/2016-580, 6/2017-7, 8/2017-1, 9/2017-1, 12/2018-36, 15/2018-77 (др. правилник)						
Годишњи фонд часова:	180			Недељни фонд часова:		
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	КЊИЖЕВНОСТ	80	ЛИРИКА Лектира 1.Народна лирска песма:вила зида град 2.Народне лирске песме о раду(избор) 3.Бранко Радичевић:Певам дању,певам ноћу 4.Милица Стојадиновић Српкиња:Певам песму 5.Душан Васиљев:Домовина 6.Војислав Илић: Зимско јутро 7.Милован Данојлић:Шљива 8.Пеђа Трајковић:Кад књиге буду у моди КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Песник и лирски субјекат.Мотиви и песничке слике.Врсте строфе и врсте стиха.Одлике лирске поезије:сликовитост,емоционалност,ритмичност. Стилске фигуре.Врсте ауторске и народне Лирске песме. ЕПИКА ЛЕКТИРА	-разликује књижевни и некњижевни текст,упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности -чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела -ћитаса разумевањем одабране примере осталих типова текстова -одреди род и врсту књижевног дела -разликује карактеристике народне и уметничке кижевности -анализира елементе	Прогам књижевности се реализује обрадом текстова из лектире која је разврстана на обавезни,допунски и изборни део.Примењује се јединсво аналитичких и синтетичких поступака и гледишта.Ученици се оспособљавају за самосталан исказ,истраживачку делатност,заузимање критичких ставова.Читање је главна активност.Негује се доживљајно читање са постепеним увођењем у истраживачко читање.Комбиновање различитих врста	-Компетенција за учење -Рад са подацима и информацијама -Естетска компетенција -Комуникација -Дигитална компетенција

			1.Народна песма :Свети Саво 2.Народна песма:Женидба Душанова 3.Еро с оног свијета 4.Дјевојка цара надмудрила 5.Милован Глишић:Прва бразда 6.Стеван Сремац:Чича Јордан 7.Бранко Ћопић.Поход на Мјесец 8.Иво Андрић:Мостови 9.Данило Киш:Дечак и пас 10.Горан Петровић:Месец над тепсијом(одломци) 11.Антон Павлович Чехов.Шала КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Писац и приповедач.Облици казивања:приповедање у првом и трећем лицу. Фабула:низање догађаја,епизоде,поглавља. Карактеризација ликова.Врсте епских дела У стиху и прози.Десетерац. ДРАМА ЛЕКТИРА 1.Бранислав Нушић:Кирија 2.Душан Радовић:Капетан Џон Пиплфокс 3.Љубиша Ђокић:Биберче КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Позоришна представа и драма. Чин,појава,лица,драмска радња. Сцена,костим,глума,режија.Драмске врсте. НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ 1.Вук Стефановић Караџић.Моба и прело (Живот и обичаји народа српскога)	композиције лирске песме , епског дела у стиху и прози и драмског дела -разликује појам песника и лирскг субјекта,приповедача и писца -препознаје облике казивања -одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу -оцени тон књижевног дела(шаљив,ведар тужан) -развија имагинацију и асоцијације -одреди тему,главне и споредне мотиве -анализира узрочно-последично низање мотива -илуструје особине ликова примерима -вреднује поступке ликова -уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину -наведе примере личне добити од читања -напредује у стицању	дидактичког материјала:Изражајним читањем ученици утичу на говорну културу -Читањем самостално доносе закључке о стваралаштву појединих писаца -Уочавањем стилских средстава вреднују литерарни поступак Формативно,свакодневно Оцењивање усмених одговор ученика.Самоевалуација, евалуација на крају месеца и током поједнинихчасова. Домаћи задатак.Провера.	

2.	ЈЕЗИК	62	2.Доситеј Обрадовић.О љубави према науци 3.М.Петровић Алас:Уцарству гусара(одломци) 4.Милутин Миланковић:Успомене,доживљаји,сећања(одломак) 5.Избор из енциклопедија и часописа ДОМАЋА ЛЕКТИРА: 1.Епске народне песме о Немањићима и Мрњавчевићима 2.Народне приповетке 3.Бранислав Нушић:Хајдуци 4.Данијел Дефо:Робинсон Крусо 5.Марк Твен:Доживљаји Тома Сојера 6.Избор ауторских бајки Гроздане Олујић и Иване Нешић 7.Игор Коларов:Аги и Ема 8.Избор из савремене поезије за децу Променљиве и непроменаиве врсте речи.Значење и врсте именица.Промена именица(деклинација). Граматичка основа.Наставак за облик.Основне Функције и значења падежа. Значење и врсте придева.Слагање придева са именицом у роду,броју и падежу.Граматичке категорије придева. Заменице-промена,наглашени и ненаглашени облици,употреба личне заменице свакг лица-себе,се Врсте и употреба бројева. Граматичке категорије глагола,значење.Глаголски вид и род.Инфинитив и инфинитивна основа,презент и презентска основа;наглашени и ненаглашени облици помоћних глагола,перфекат,футур 1. Предикатска реченица.Глаголски и именски предикат.Слагање предиката са субјектом и лицу,броју и роду;прави и неправи објекат;прилошке одредбе,апозиција.	читалачких компетенција -упореди књижевно и филмско дело,прдставу и драмски текст -разликује променљиве од непроменљивих речи -уочава категорије рода,броја,падежа -одреди основне функције и значења падежа -употреби падежне облике у складу са нормом -разликје основне реченичне чланове	Формативно свакодневно оцењивање усмених одговора ученика.Домаћи задатак. Контролни задаци и провере.	-Компетенција за учење -Рад са подацима И информацијама -Комуникација

				-		
3.	ПРАВОПИС		Велико слово у вишечланим географским називима;у називима институција,предузећа,установа,организација;велико и мало слово у писању присвојних придева. Заменица Ви из поштовања.Одрична речца не уз именице,глаголе,придеве и прилоге.;речца нај у суперлативу,вишечлани основни и редни бројеви.Интерпункцијски знаци.запета,наводници,црта.	-доследно примењује правописну норму у употреби великог слова,састављеног и растављеног писања речи,интерпункцијских знакова -користи Правопис(школско издање)	Рад на тексту-групни рад.Самоевалуација и евалуација током појединнихчасова.Домаћи задатак.Писана провера и вежба.	-Компетенција за учење -Рад са подацима и информацијама -Комуникација -Дигитална компетенција -Естетичка компетенција
4.	ОРТОЕПИЈА		Место акцента у вишесложним речима.Интоонација и пауза.Артикулација(брзалице).	-правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице		
5.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	38	Препричавае,причање,описивање.Уочавање разлике између говорног и писаног језика;писање приватног писма и имејла.Богаћење речника:синоними,антоними,некњижевне речи,туђице.Уочавање безначајних појединости и сувишних речи у тексту и говору.техника израде писаног састава.Осам домаћих писаних задатака.Четири писана задатка.	-користи различите облике казивања -издваја делове текста и организује га у смисаоне целине -саставља говорни и писани текст о доживљају књижевног дела на задате теме -проналази садржане информације у тексту -напамет говори одабране књижевне текстове или одломке	-Домаћи и школски задаци Писани задаци и писане вежбе.Оцењивање усменог изражавања..Дебата.	-Компетенција за учење -Рад са подацима и информацијама -Комуникација -Дигитала компетенција -Естетичка компетенција

Назив предмета:	енглески језик					
Разред:	пети					
Правилник: Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања: 6/2007-1, 2/2010-5, 7/2010-9 (др. правилник), 3/2011-129 (др. правилник), 1/2013-18, 4/2013-177, 11/2016-364, 11/2016-580, 6/2017-7, 8/2017-1, 9/2017-1, 12/2018-36, 15/2018-77 (др. правилник)						
Годишњи фонд часова:	72			Недељни фонд часова:	2	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	**Поздрављање и представљање себе и других и тражење/давање основних информација о себи и другима у ширем друштвеном контексту**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање краћих, једноставнијих текстова који се односе на дате комуникативне ситуације (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака и сл.) и иницирање комуникације; усмено и писано давање информација о себи и тражење и давање информација о другима (СМС, имејл, формулари, чланске карте, опис фотографије и сл.). **Садржаји** *Hello. Hi. I'm Maria. What's your name? I'm/My name is… Tony is 11. How old are you? I live in (town, city, village). Where do you live? I live at number 46 Black Street. My best friend lives next door. What's your address? What's your phone number? Have you got/Do you have an email address? These are my parents. Their names are … I*	– разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; – постави и одговори на једноставнија питања личне природе; – у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима;	-усмено и писмено испитивање -вођење ученичког портфолија -тестови знања -разговор -контролне вежбе -писмени задаци -посматрање ангажованости на часу -ученички радови и продукти ученичких активвности -домаћи задаци -писмени радови -илустрације -рад на тексту -препричавање	Социокултурна компетенција и медијација

			can't play tennis, but I can do karate. Can you play the guitar?My birthday is on the 21st of May. When is your birthday? This is Miss May. She's my teacher. This is Mr Crisp. He's my tennis coach. *The Present Simple Tense* за изражавање сталних радњи. *Have got/Have* за изражавање поседовања. Личне заменице у функцији субјекта – *I, you* … Присвојни придеви – *my, your*… Показне заменице – *this/these, that/those* Питања са *Who/What/Where/When/How(old)*… Основни бројеви (1–1000). Предлози за изражавање места – *in, at*… Предлози за изражавање времена – *in, on, at...* Употреба неодређеног члана са именицама у једнини. Изостављање члана испред назива спортова. Употреба одређеног члана уз називе музичких инструмената. **(Интер)културни садржаји:** устаљена правила учтивости; титуле уз презимена особа *(Mr, Miss, Mrs, Ms, Sir)*; имена и надимци; начин писања адресе.		-пројекти -драматизација -тематске дискусије -продукти групних и тимских радова	

2.	**Описивање карактеристика живих бића, предмета, појава и места**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање једноставнијих описа живих бића, предмета, појава и места и њиховог поређења; усмено и писано описивање/поређење живих бића, предмета, појава и места; израда и презентација пројеката (постера, стрипова, ППТ-а, кратких аудио/видео записа, радио емисија и слично). **Садржаји** *Who's the boy with short fair hair and a black jacket? What's Maria wearing? She's wearing a nice white T-shirt and dark blue jeans. My brother is clever, but lazy. My best friend is kind and fiendly. There is/isn't a cinema/hospital in my town. There are two big bookshops in my town. What's this/that over there? It's a sports centre. How far is it? Zebras are white wild animals with black and white stripes. A cheetah is a fast, dangerous animal. How deep is the Adriatic Sea/the Pacific Ocean? How long is the Danube/the Thames River? Layla is prettier than Susan. Who's the best student in your class? This car is more expensive than that one. London is*	– разуме једноставнији опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; – упореди и опише карактеристике живих бића, предмета, појава и места, користећи једноставнија језичка средства;		

			larger than Belgrade. About eight million people live there. Belgrade is much smaller, but… *The Present Simple Tense* и *The Present Continuous Tense* за изражавање радњи и стања у садашњости Глаголи *have got, to be* за давање описа Питања са *Who/What/Where/When/Which/How (old, far, deep, long…)* Егзистенцијално *There is/are…* Употреба одређеног члана са именицама које означавају лица и предмете који су познати саговорнику, као и уз имена река, мора и океана. Употреба/изостављање одређеног члана уз имена градова и држава. Поређење придева (правилно и неправилно поређење). **(Интер)културни садржаји:** географске карактеристике Велике Британије; биљни и животињски свет.			

3.	**Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање једноставнијих текстова који садрже предлоге; усмено и писано преговарање и договарање око предлога и учешћа у заједничкој активности; писање позивнице за прославу/журку или имејла/СМС-а којим се уговара заједничка активност; прихватање/одбијање предлога, усмено или писано, уз поштовање основних норми учтивости и давање одговарајућег оправдања/изговора. **Садржаји** *I think we can go out this afternoon. Why not? Let's do it. Sorry. I can't. I must do my homework. Sorry, I think that's boring. Let's do something else. How about going to the cinema? Great. What time? See you then.* *Let's make pancakes. That's a good idea. What shall we do? Let's play Monopoly. Why don't we meet at the sports centre? What time? Half past two. Fine. I'll see you at the sports centre at half past two.* *Would you like to come to my birthday party on Sunday? I'm sorry, but I can't*	– разуме једноставније предлоге и одговори на њих; – упути једноставан предлог; – пружи одговарајући изговор или одговарајуће оправдање;		

			make it. I'd love to, thanks. Императив *How about* + глаголска именица *Why don't we* + инфинитивна основа глагола *Would you like* + инфинитив глагола Модални глаголи за изражавање предлога – *can/could/shall* Глагол *will* за изражавање одлука **(Интер)културни садржаји:** прикладно позивање и прихватање/одбијање позива.			
4.	**Изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, и захвалности**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање једноставнијих исказа којима се тражи/нуди помоћ, услуга, обавештење или се изражава жеља, извињење, захвалност; усмено и писано тражење и давање обавештења, упућивање молбе за помоћ/услугу и реаговање на њу, изражавање жеља, извињења и захвалности. **Садржаји** *Can I help you? It's OK, I can do it. May I ask a question? Sure. What do you want? Do you want an orange? Yes, please. No, thank you. Can you pass me an orange, please? Of course,*	– разуме и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; – упути једноставне молбе и захтеве; – затражи и пружи кратко обавештење; – захвали и извине се на једноставан начин; – саопшти кратку поруку (телефонски разговор, дијалог уживо, СМС, писмо, имејл) којом се захваљује;		

			here you are. Thank you very much/so much. I want an apple. Can I have this one? Anything else? Can I borrow your pen? Sorry, you can't. I want to go home. Can we buy lemonade there? No, we can't. Oh no. I'm sorry. When does the movie start? It starts at 8. Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – *can/could/may.* **(Интер)културни садржаји:** правила учтиве комуникације.			
5.	**Разумевање и давање упутстава**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање текстова који садрже једноставнија упутства (нпр. за компјутерску или обичну игру, употребу апарата, рецепт за прављење јела и сл.) са визуелном подршком и без ње; усмено и писано давање упутстава. **Садржаји** *Drag (the word) and drop it in the correct place. Throw the dice. Move your token… Press the button and wait. Insert the coin in the slot. Peel the onions and chop them. Put the saucepan on the stove.* Императив	– разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота (правила игре, рецепт за припремање неког јела и сл.) са визуелном подршком без ње; – да једноставна упутства (нпр. може да опише како се нешто користи/прави, напише рецепт и сл.);		

			Личне заменице у функцији објекта – *me, her, him…* **(Интер)културни садржаји:** традиционалне/омиљене врсте јела			
6.	**Описивање и честитање празника, рођендана и значајних догађаја, честитање на успеху и изражавање жаљења**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање једноставнијих текстова у којима се описују и честитају празници, рођендани и значајни догађаји; описивање празника, рођендана и значајних догађаја; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање пригодних честитки у усменом и писаном облику; израда и презентација пројеката у вези са прославом празника, рођендана и значајних догађаја. **Садржаји** *Children in Britain usually have their birthday parties at home. Everybody sings Happy Birthday! In Britain, people open their presents on Christmas Day. On Easter Sunday children often hunt for eggs. Happy Valentine's Day! Same to you! Roses are red, violets are blue, my heart is full of love for you. In my country we*	– разуме честитку и одговри на њу; – упути пригодну честитку; – разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, опише начин прославе рођендана, празника и важних догађаја;		

			celebrate a lot of different festivals, but my favourite is... Good luck! Congratulations! Well done! Lucky you! I'm so happy for you! I'm sorry to hear that/about that! It's a pity! *The Present Simple Tense* за изражавање уобичајених радњи. Изостављање члана испред назива празника. Изостављање члана испред именица употребљених у општем смислу. **(Интер)културни садржаји:** значајни празници и догађаји и начин обележавања/прославе; честитање.			
7.	**Описивање догађаја и способности у садашњости**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање описа и размењивање исказа у вези са сталним, уобичајеним и тренутним догађајима/активностима и способностима; усмено и писано описивање сталних, уобичајених и тренутних догађаја/активности и способности (разговор уживо или путем телефона, разгледница, СМС порука, имејл и сл.). **Садржаји**	– разуме једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње и способности; – размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; – опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје/активности и способности користећи неколико везаних исказа		

			I live in a flat on the first floor. What do you usually do on Sundays? Do you live in a house or in a flat? My sister doesn't go to school. What time do you go to bed/does she get up? He never tidies his room. I can clean my dad's car. When do Americans celebrate Halloween? When does winter start? Where do penguins live? What are you doing at the moment? I'm feeding my cat. We're going on a school trip today. They're having dinner now. I normally go to school by bus, but today I'm going on foot. I'm doing my homework. I always do it after dinner. I can speak three languages, but now I'm speaking English. I am good at maths. *The Present Simple Tense* за изражавање уобичајених и сталних радњи *The Present Continuous Tense* за изражавање тренутних и привремених радњи Модални глагол *can* за изражавање способности Прилози за учесталост – *usually, often…* Предлози за изражавање правца кретања – *to, from...* Предлози за описивање начина			

			кретања – *by (car), on (foot)...* **(Интер)културни садржаји:** породични живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања.			
8.	**Описивање догађаја и способности у прошлости**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање описа и усмено и писано размењивање исказа у вези са догађајима/активностима и способностима у прошлости; усмено и писано описивање догађаја/активности и способности у прошлости; израда и презентација пројеката о историјским догађајима, личностима и сл. **Садржаји** *Where were you at eight o'clock last Saturday? I was at home. What was on TV last night? What time was it on? I watched/didn't watch TV last night. I played volleyball on Monday. What did you do? We went to Paris in July. We travelled by plane. Where did you spend* *your summer holiday? How did you travel? I lost my passport yesterday. Did you have a good time on holiday?*	– разуме краће текстове у којима се описују догађаји и способности у прошлости; – размени информације у вези са догађајима и способностима у прошлости; – опише у неколико краћих, везаних исказа догађај у прошлости; – опише неки историјски догађај, историјску личност и сл.;		

			Yes, we did./No, we didn't. I could swim when I was five. I couldn't ski last year. *The Past Simple Tense* правилних и најчешћих неправилних глагола Модални глагол *could* за изражавање способности у прошлости **(Интер)културни садржаји:** историјски догађаји, епохална открића; важније личности из прошлости (историјска личност, писац,			
9.	**Исказивање жеља, планова и намера**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање краћих текстова у вези са жељама, плановима и намерама; усмено и писано договарање о жељама, плановима и намерама (телефонски разговор, разговор уживо, СМС, имејл и сл.). **Садржаји** *I would like/want to be a doctor when I grow up. He would like a new mobile phone/to go out with his friends. I'm going to do my homework in the afternoon. What are you going to do this afternoon? My parents are going to visit their friends this evening, so I'm going to play all my favourite computer games. Oh! Are you?*	– разуме жеље планове и намере и реагује на њих; – размени једноставне исказе у вези са својим и туђим жељама, плановима и намерама; – саопшти шта он/она или неко други жели, планира, намерава;		

			The Present Simple Tense (want) *Would like* + именица/инфинитив глагола. *Going to* за изражавање будућих планова. Употреба неодређеног члана уз називе занимања. **(Интер)културни садржаји:** свакодневни живот и разонода; породични односи.			
10.	**Исказивање потреба, осета и осећања**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима и осећањима; усмено и писано договарање у вези са задовољавањем потреба; предлагање решења у вези са осетима и потребама; усмено и писано исказивање, својих осећања и реаговање на туђа. **Садржаји** *I'm hot/cold/hungry/thirsty… Take off/Put on your coat. Why don't you take a sndwich/a glass of water? Do you want some juice/biscuits too? Yes, please. Would you like some fruit? I'm tired. What shall we do? Why don't we stop and take some rest? How about*	– разуме и реагује на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама, осетима и осећањима; – изрази, основне потребе, осете и осећања једноставнијим језичким средствима;		

			going home? I'm happy to see you. I'm glad/sorry to hear that. Oh dear! It's a pity! *The Present Simple Tense (be, want)* Императив *Why don't we/you* + инфинитивна основа глагола *How about* + глаголска именица *Would like* + именица/инфинитив глагола **(Интер)културни садржаји:** мимика и гестикулација; употреба емотикона.			
11.	**Исказивање просторних односа и величина**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање краћих текстова у вези са специфичнијим просторним односима и величинама; усмено и писано размењивање информација у вези са просторним односима и величинама; усмено и писано описивање просторних односа и величина. **Садржаји** *Which room is it in? Where's the library?* *It's on the left/right. Is the sofa by the door? What's next to/near the table? Where are the (books)? They're on the*	– разуме једноставнија питања и одговори на њих; – разуме обавештења о простору и величинама; – опише специфичније просторне односе и величине једноставним, везаним исказима;		

			top/bottom shelf. It's in front of/behind the wardrobe. Where do you do your homework? Where is she? She's at the supermarket/in/at the park… The bakery is between the school and the supermarket. How wide/long/deep is the river? It's 45 metres wide/2 kilometres long. An elephant is bigger than a hippo. The Blue whale is the biggest animal in the world. What is the largest room in your house/flat? The room above/below. My town is in the north-east of Serbia. Предлози за изражавање положаја и просторних односа – *in front of, behind, between, opposite...* Питања са *What/Where/Which/How (far, deep, long…)* Поређење придева (правилно и неправилно поређење). Употреба одређеног члана са суперлативом придева. **(Интер)културни садржаји:** јавни простор; типичан изглед школског и стамбеног простора; локалне мерне јединице (инч, стопа…); природа.			
			Језичке активности у комуникативним ситуацијама Слушање и читање једноставнијих	– разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама		

12.	**Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)**		текстова у вези са хронолошким временом, метеоролошким приликама и климатским условима; усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности, метеоролошким приликама и климатским условима у ширем комуникативном контексту; израда и презентација пројеката (нпр. о часовним зонама, упоређивање климатских услова у својој земљи са климатским условима једне од земаља циљне културе и сл.). **Садржаји** *What time is it? It's five o'clock. It is half past six. It's (a) quarter to/past seven. It's ten past/to eleven. When do your lessons start? At (a) quarter to nine. When do you have your dance classes? On Monday and Wednesday. I was born in January/on the first of January/January the first.. …on Christmas/Easter Day… Columbus discovered America in 1492/in the 15th century. What is the weather like? It's cold/sunny... The wind is blowing. What was the weather like yesterday? It was foggy/cloudy/windy… It didn't*	у ширем комуникативном контексту; – опише дневни/недељни распоред активности; – опише метеоролошке прилике и климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне културе једноставним језичким средствима;		

			rain, it snowed. It is usually warm in spring/hot in summer/freezing in winter. It's wetter in the west than in the east. It is much drier in Australia than in Serbia. *The Present Simple Tense* за изражавање утврђених програма, планова и распореда (ред вожње, ТВ/биоскопски програм и сл.) и уобичајених радњи. *The Present Continuous Tense* за изражавање тренутних и привремених радњи *The Past Simple Tense* Предлози за изражавање времена – *in, on, at, to, past, after...* Питања са *When, What (time/day)…* Редни бројеви до 100. **(Интер)културни садржаји:** климатски услови у Великој Британији; разлика у часовној зони (Београд–Лондон).			
13.	**Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање исказа у вези са забранама, правилима понашања и обавезама; постављање питања у вези са забранама, правилима понашања и обавезама и одговарање на њих; усмено и писано	– разуме и реагује на једноставније забране, своје и туђе обавезе; – размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту (у		

			саопштавање забрана, правила понашања и обавеза (нпр. креирање постера са правилима понашања, списка обавеза и сл.). **Садржаји** *Remember to bring your membership card. You can't sit here, the seat isn't free. Can you use your phone in class? No, we can't. You mustn't use your phone in class. You must write in ink. Do you have to wear uniforms at school? They have to/don't have to wear uniforms at school. I must study today. I have to feed our dog every morning. I must/have to go now.* Модални глаголи за изражавање дозволе, забране, правила понашања и обавезе – *can/can't, must/mustn't* *(Not) Have to* за изражавање обавезе и одсуства обавезе **(Интер)културни садржаји:** понашање на јавним местима; значење знакова и симбола.	превозном средству, спортском центру, биоскопу, зоолошком врту и сл.) као и на своје и туђе обавезе; – представи правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства;		
14.	**Изражавање припадања и поседовања**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање једноставнијих текстова с исказима у којима се говори шта неко има/нема или чије	– разуме и формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; – пита и каже шта неко		

			је нешто; постављање питања у вези са датом комуникативном ситуацијом и одговарање на њих. *Is this your dog? No, it's Steve's dog. Whose house is this? It's Jane and Sally's house. They're Jane's and Sally's bags. These are the children's toys. That's my parents' car. This is my blanket. This blanket is mine. This isn't your card. It's hers. I've got/I have a ruler. Have you got/Do you have a pen? Sally hasn't got/doesn't have an umbrella.* **Садржаји** Саксонски генитив са именицом у једнини и множини (правилна и неправилна множина) – *my friend's/friends'/children's books* Присвојни придеви *my, your…* Присвојне заменице *mine, yours…* *Have got/Have* за изражавање поседовања Питања са *Whose* **(Интер)културни садржаји:** породица и пријатељи; однос према својој и туђој имовини.	има/нема и чије је нешто;		
15.	**Изражавање интересовања, допадања и недопадања**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са нечијим	– разуме и реагује на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања, хобија и		

			интересовањима, хобијима и стварима које воли/не воли, које му/јој се свиђају/не свиђају; размена информација о својим и туђим интересовањима, хобијима, допадању и недопадању (телефонски разговор, интервју, обичан разговор са пријатељима у школи и сл.); усмено и писано описивање интересовања, допадања и недопадања (писање имејла о личним интересовањима, хобијима, допадању и недопадању, листе ствари које му/јој се свиђају/не свиђају и сл.); истраживачке пројектне активности (нпр. колики број ученика у одељењу воли/не воли пливање, скијање, тенис и сл.) графичко приказивање и тумачење резултата. **Садржаји** *I'm interested in (swimming). What (sports) are you interested in? My hobby is (collecting bagdes). What's your hobby?I love swimming because I'm good at it. I don't like skiing. I'm bad at it. What do you like doing?*	изражавање допадања и недопадања; – опише своја и туђа интересовања и хобије и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;		

			Peter dosen't like football. Sally is crazy about dancing. My favourite sport is tennis. What's your favourite sport? What are your hobbies and interests? Fifteen out of thirty people like tennis – eight boys and seven girls. Придевско-предлошке фразе – *interested in, good/bad at, crazy about…* Глаголи *like/love/hate* + глаголска именица Питања са *What, Who, Why …* **(Интер)културни садржаји:** интересовања, хобији, забава, разонода, спорт и рекреација; уметност (књижевност за младе, стрип, музика, филм).			
16.	**Изражавање мишљења (слагања и неслагања)**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање једноставнијих текстова у вези са тражењем мишљења и изражавањем слагања/неслагања; усмено и писано тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања. **Садржаји** *What do you think of/about…? How do you like it? Please tell me about… Do you agree with (me)? I think/feel it's*	– разуме и формулише једноставније исказе којима се тражи мишљење, изражава слагање/неслагање;		

			OK/Okay. You're right/wrong! That's true. Exactly. Tht's not true. I'm not sure. I like/don't like it because it's boring. *The Present Simple Tense (think, like, agree…)* Питања са *What, Why, How …* **(Интер)културни садржаји:** поштовање основних норми учтивости у комуникацији са вршњацима и одраслима.			
17.	**Изражавање количине, бројева и цена**		**Језичке активности у комуникативним ситуацијама** Слушање и читање једноставнијих текстова који говоре о количини нечега; постављање питања у вези с количином и одговарање на њих, усмено и писано; слушање и читање текстова на теме поруџбине у ресторану, куповине, играње улога (у ресторану, у продавници, у кухињи…); писање списка за куповину; записивање и рачунање цена. **Садржаји** *How many people are there in the park? There are two men/women and three children in the park. How much milk does he need? Is there any butter in the fridge? No, there isn't any*	– разуме једноставније изразе који се односе на количину нечега; – пита и каже колико нечега има/нема, користећи једноставнија језичка средства; – на једноставан начин затражи артикле у продавници једноставним изразима за количину, наручи јело и/или пиће у ресторану и пита/каже/израчуна колико нешто кошта; – састави списак за куповину – намирнице и количина намирница (две векне хлеба, пакет тестенине, три конзерве		

			butter, but there's some margarine. I haven't got any food for you. I've got some lemonade/strawberries. There isn't much fruitin the bowl. There aren't many biscuits left in the cupboard. There are a lot of spoons and forks and some/six knives on the table. I need a hundred grams of sugar (100 g)/a bottle of (fizzy) water/2 kilos of potatoes. Can I have a sandwich and a glass of juice please? That's £7.80. Shopping list: a packet of butter, two loaves of bread, three pots of yoghurt, a bunch of bananas… Основни бројеви до 1000. Правилна множина именица. Множина именица које се завршавају на -y, -f/fe: *strawberries, shelves, knives...* Множина именица које се завршавају на -o: *kilos, potatoes…* Синкретизам једнине и множине: *sheep, fish...* Најчешћи облици неправилне множине *(men, women, children, people, feet, teeth, mice....)* Бројиве и небројиве именице – pounds, money...	туњевине и сл.); – изрази количину у мерама – 100 gr шећера, 300 gr брашна и сл.		

			Детерминатори – *some, any, no.* Квантификатори – *much, many, a lot of.* Питања са *How much/many.* **(Интер)културни садржаји:** друштвено окружење; локална мерна јединица за тежину (фунта); валута, намирнице и производи специфични за циљну културу.			
Кључни појмови садржаја:разумевање и давање упустава, представљање себе и других, описивање и честитање празника, описивање догађаја у садашњости и прошлости						

Назив предмета:			ЛИКОВНА КУЛТУРА			
Разред:			5.РАЗРЕД			
Правилник: Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања: 6/2007-1, 2/2010-5, 7/2010-9 (др. правилник), 3/2011-129 (др. правилник), 1/2013-18, 4/2013-177, 11/2016-364, 11/2016-580, 6/2017-7, 8/2017-1, 9/2017-1, 12/2018-36, 15/2018-77 (др. правилник)						
Годишњи фонд часова:			72	Недељни фонд часова:	2	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	УВОД У ЛИКОВНУ КУЛТУРУ	4		**Ученик:** • **разуме** и у свом раду **примењује** стечена знања о композицији, ликовним елементима и ликовним техникама; • **разуме** и **разматра** у групи значај уметничког наслеђа; • **разуме** и адекватно **примењује** појмове који се односе на установе културе и уметничка занимања; • **анализира** у групи значај установа културе; • **описује** занимања на пољу уметности.	Посматрање; Праћење; Повратна информација кроз мануелни рад. У настави ликовне културе оцењује се активност ученика, процес рада и постигнути напредак, а вреднује и самовреднује резултат рада.	• Компетенције за целоживотно учење • Естетичке компетенције • Комуникација • Решавање проблема
2.	ЛИНИЈА	16	Врсте линија и изражајна својства линија. Линије у природи и окружењу. Линија као ивица тродимензионалних облика. Изражајна својства линија у односу на прибор, материјал, притисак и угао под којим се држи прибор/материјал. Савремена средства за цртање – дигитална табла и оловка за цртање, 3Д оловка, апликативни програми за цртање...Својства линије у	**Ученик:** • **описује** линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима; • **пореди** утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија; • **гради** линије различитих вредности **комбинујући** материјал, угао и притисак прибора/материјала; • **користи** одабране садржаје као подстицај за **стварање** оригиналних цртежа; • **црта** разноврсним прибором и материјалом **изражавајући** замисли, машту, утиске и памћење	Посматрање; Праћење; Повратна информација кроз мануелни рад. У настави ликовне културе оцењује се активност ученика, процес рада и постигнути напредак, а вреднује и самовреднује резултат рада.	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња

			апликативном програму за цртање. Цртање светлом; Уметнички цртеж, аматерски цртеж, дечји цртеж, схематски цртеж, технички цртеж, научне илустрације... Врсте уметничког цртежа – скица, студија, илустрација, стрип, карикатура, графити... Занимања у којима је неопходна вештина слободоручног цртања. Поступци грађења цртежа додавањем и одузимањем линија. Лавирани цртеж. Линеарни цртеж. Цртеж у боји. Текстура (ликовни елемент). Поступци грађења текстуре линијама. Ритам линија. Различити садржаји као подстицај за стваралачки рад (облици из природе и окружења, звуци из природе и окружења, музика, кретање у природи и окружењу, текст, писмо...). Читање (декодирање) цртежа, стрипа, карикатуре, графита, рекламних порука... **Уметничко наслеђе** – значај наслеђа првих цивилизација.	опаженог; • **разматра**, у групи, како је учио/ учила о изражајним својствима линија и где се та знања примењују; • **исказује** своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности.		
3.	ОБЛИК	32	Дводимензионални и тродимензионални облици. Правилни геометријски облици	**Ученик:** • **пореди** облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима;	Посматрање; Праћење; Повратна	Компетенције за целоживотно учење

			(геометријске фигуре и тела). Правилни облици у природи и у ликовној уметности. Неправилни облици. Својства облика. Величина облика. Боја облика. Реална и имагинарна функција облика. Карактеристични детаљи и својства по којима је облик препознатљив. Светлост као услов за опажање облика. Изглед облика посматраног из различитих углова. Стилизовање облика. Статични облици. Кретање облика (кретање статичних облика помоћу ветра и воде, карактеристично кретање бића и машина). Распоред облика у простору и њихово дејство на посматрача. Положај облика у равни – линија хоризонта, планови и величина облика у односу на растојање од посматрача. Преклапање, прожимање, додиривање облика. Поступци грађења апстрактних и фантастичних облика (превођење реалних облика у апстрактне одузимањем карактеристичних детаља, превођење реалних облика у фантастичне додавањем неочекиваних детаља, грађење имагинарних и апстрактних	• **гради** апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; • **наслика** реалне облике у простору самостално **мешајући** боје да би добио/ла жељени тон; • **обликује** препознатљиве тродимензионалне облике **одабраним** материјалом и поступком; • **преобликује** предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност; • **комбинује** ритам, линије и облике **стварајући** оригиналан орнамент за одређену намену; • **објасни** зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе; • **разматра**, у групи, како је учио/ла о облицима и где та знања примењује; • **исказује** своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно.	информација кроз мануелни рад. У настави ликовне културе оцењује се активност ученика, процес рада и постигнути напредак, а вреднује и самовреднује резултат рада.	Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња

			облика на основу једне, две и три информације...). Луминообјекти. ЛЕД технологија у савременој уметности. Обликовање простора светлом. Обликовање (дизајн) употребних предмета. Преобликовање материјала и предмета за рециклажу. Различити садржаји као подстицај за стваралачки рад (облици из природе и окружења, кретање у природи и окружењу, уметничка дела, етно наслеђе, садржаји других наставних предмета...). Орнамент и орнаментика. Функција орнамента. Симетрија. Ритам линија, боја и облика у орнаменту. **Уметничко наслеђе** – наслеђе етно културе. Значајни римски споменици на тлу Србије.			
4.	РИТАМ	14	Поступци за безбедно и одговорно коришћење и одржавање прибора и радне површине. Материјал из природе, вештачки материјал, материјал за рециклажу, рециклирани материјал, импровизовани прибор, школски прибор и материјал, професионални	**Ученик:** • **описује** ритам који **уочава** у природи, окружењу и уметничким делима; • **пореди** утисак који на њега/њу остављају различите врсте ритма; • **гради** правилан, неправилан и слободан визуелни ритам, спонтано или с одређеном намером; • **користи**, у сарадњи са другима, одабране садржаје као подстицај за **стварање** оригиналног визуелног ритма; • **разматра**, у групи, како је учио/ла о	Посматрање; Праћење; Повратна информација кроз мануелни рад. У настави ликовне културе оцењује се активност ученика, процес рада и постигнути напредак,	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња

			прибор. Ритам у природи (смена дана и обданице, смена годишњих доба, таласи, падавине...). Ритам у простору (распоред тродимензионалних облика у природи, урбаним срединама и у ближем окружењу ученика). Ритам у структури (грађи) облика. Ритам у текстури природних и вештачких материјала. Врсте ритма. Правилан и неправилан ритам. Слободан ритам. Спонтани ритам (ритам линија, облика, мрља). Функције ритма – понављање боја, линија и/или облика да би се постигла динамичност (живост) или ред. Утисак који различите врсте ритма остављају на посматрача. Субјективни утисак кретања и оптичка илузија кретања. Ритам као принцип компоновања у делима ликовних уметности. Ритам у другим врстама уметности. Примена визуелног ритма у свакодневном животу. Различити ритмови као подстицај за стваралачки рад – звуци из природе и окружења, музика, кретање у природи и окружењу, плес.... **Уметничко наслеђе** – значај	визуелном ритму и где та знања може применити; • **прави**, самостално, импровизовани прибор од одабраног материјала; • **исказује своје мишљење** о томе зашто људи стварају уметност.	а вреднује и самовреднује резултат рада.	

			праисторијског наслеђа на простору Србије и у свету.			
5.	ВИЗУЕЛНО СПОРАЗУМЕВАЊЕ	6	Различите врсте комуникације од праисторије до данас. Невербална комуникација – читање информација. израз лица и карактеристичан положај тела. Читање визуелних информација (декодирање). Визуелно изражавање. **Уметничко наслеђе** – значај наслеђа за туризам и за познавање сопственог порекла.	**Ученик:** • **пореди** различите начине комуницирања од праисторије до данас; • **обликује** убедљиву поруку **примењујући** знања о ритму, линији, облику и материјалу; • **изражава** исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном комуникацијом; • **тумачи** једноставне визуелне информације; • **објашњава** зашто је наслеђе културе важно.	Посматрање; Праћење; Повратна информација кроз мануелни рад. У настави ликовне културе оцењује се активност ученика, процес рада и постигнути напредак, а вреднује и самовреднује резултат рада.	Компетенције за целоживотно учење Естетичке компетенције Комуникација Решавање проблема Сарадња

Назив предмета:		Музичка култура		
Разред:		5.		
Правилник:		Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања: 6/2007-1, 2/2010-5, 7/2010-9 (др. правилник), 3/2011-129 (др. правилник), 1/2013-18, 4/2013-177, 11/2016-364, 11/2016-580, 6/2017-7, 8/2017-1, 9/2017-1, 12/2018-36, 15/2018-77 (др. правилник)		
Годишњи фонд часова:		72	Недељни фонд часова:	2
Р.БР.	ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА	ИСХОДИ
1.	Шта је музика?	- За учење; - за сарадњу; - естетичка.	1.1.1., 1.1.2., 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 1.3.1., 2.1.1., 2.1.3, 2.2.1	На **крају часа** ученик ће бити у стању да: - дефинише шта је музика; - препозна и разликује дела која припадају музичкој уметности од музике која се користи као средство комуникације; - уочава у којим је све приликама музика уобичајени део живота сваког човека.
2.	Певањем и свирањем упознајемо музику	- За решавање проблема; - за сарадњу; - естетичка.	1.1.1., 1.1.2., 1.2.1., 1.2.2., 1.3.1., 1.3.2., 2.1.1., 2.1.2., 2.2.1., 2.2.2, 3.1.1, 3.1.3	На **крају часа** ученик ће бити у стању да: - препозна и отпева државну химну Србије и друге химне; - пева и свира самостално и у групи; - ритмички чита и тактира нотни текст; - изговара бројалице према ритмичким захтевима,самостално и у групи; - примењује правилну технику певања; - кроз свирање и покрет развија координацију и моторику; - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; - вербализује свој доживљај музике; - користи могућности ИКТ-а у извођењу и слушању музике.
3.	Човек преисторије и антике	- За учење; - за решавање проблема;	1.1.1., 1.1.2., 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.4.1, 1.4.2., 1.4.3., 2.1.1., 2.2.1., 2.2.2., 3.1.1., 3.1.2.,	На **крају часа** ученик ће бити у стању да:

		- естетичка.	3.1.3., 3.2.1., 3.2.2., 3.4.2.	- наведе начине и средства музичког изражавања у преисторији; - објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; - искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека преисторије.
4.	Музички инструменти	- За учење; - естетичка; - дигитална.	1.1.1., 1.1.2., 1.2.1., 1.2.2., 1.3.2., 1.4.1., 1.4.2., 1.4.3., 1.4.4., 2.1.1., 2.2.1., 2.2.2., 3.1.1., 3.1.3., 3.1.4., 3.2.1., 3.2.2. 3.3.1., 3.4.1., 3.4.2., 3.4.3.	На **крају часа** ученик ће бити у стању да: - класификује инструменте по начину настанка звука; - опише основне карактеристике Орфовог инструментаријума; - опише основне карактеристике удараљки са одређеном и удараљки са неодређеном висином тона; - користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким инструментима.
5.	Слушањем упознајемо нова дела и композиторе	-За учење; - естетичка; - дигитална.	1.1.1., 1.1.2., 1.2.1., 1.2.2., 1.2.3., 1.2.4., 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3., 2.2.1., 2.2.2., 3.1.1., 3.1.2., 3.1.3., 3.1.4., 3.2.1., 3.2.2., 3.2.3.	На **крају часа** ученик ће бити у стању да: - се изражава покретима за време слушања музике; - вербализује свој доживљај музике; - идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајности утичу на тело и осећања; - уочава домћу фолклорну традицију и њену стилизацију; - анализира слушано дело у односу на извођачки сасатав и инструменте; - користи могућности ИКТ-а за слушање музике.

Назив предмета:	ИСТОРИЈА					
Разред:	ПЕТИ					
Правилник: Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања: 6/2007-1, 2/2010-5, 7/2010-9 (др. правилник), 3/2011-129 (др. правилник), 1/2013-18, 4/2013-177, 11/2016-364, 11/2016-580, 6/2017-7, 8/2017-1, 9/2017-1, 12/2018-36, 15/2018-77 (др. правилник)						
Годишњи фонд часова:		36		Недељни фонд часова:	1	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	**ОСНОВИ ПРОУЧАВАЊА ПРОШЛОСТИ**	**4**	Појам прошлости и историје као науке о прошлости људског друштва. Хронологија – рачунање времена. Подела прошлости и периодизација историје. Историјски извори, њихова подела и установе у којима се чувају. Помоћне историјске науке.	-разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); -разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; -именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; -разврста историјске изворе према њиховој основној подели; -повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека).	Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: илустрације, шеме. Вежбање рачунања времена и препознавања врсте историјског извора на датим примерима. Решавање тестова из уџбеника. Домаћи задаци. Постављање питања ученицима (обнављање наученог градива) и давање плусића на активност. Анализирање историјских извора из уџбеника.	-Компетенција за учење; -Рад с подацима и нформацијама; -Комуникација
2.	**ПРАИСТОРИЈА**	**3**	Основне одлике праисторије (начин живота људи, проналасци). Подела праисторије (камено, метално доба). Најважнији праисторијски локалитети у Европи и Србији.	-наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; -разликује основне одлике каменог и металног доба;	Наставник користи различите методе и облике рада, које доприносе већој активацији ученика на часу: анализа слика са праисторијских локалитета, анализа историјских извора. Коришћење историјске карте.	-Компетенција за учење; -Рад с подацима и информацијама; -Естетичка компетенција; -Комуникација

					Постављање логичких питања ученицима, како би они изразили своје мишљење о историјским догађајима. Бележење активности ученика. Домаћи задаци. Усмено испитивање ученика за оцену.	
3.	**СТАРИ ИСТОК**	**5**	Појам Старог истока – географске одлике, најзначајније цивилизације (Месопотамија, Египат, Јудеја). Друштвени односи и државно уређење. Основне одлике привреде и свакодневни живот – обичаји, исхрана, култура, занимања. Религија Старог истока – монотеизам и политеизам. Писмо, књижевност, календар, иригациони сиситеми, медицина, закони.	-лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; -доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација; -пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева; -наведе најважније одлике државног уређења цивилизација Старог истока; -идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; -разликује врсте писма народа Старог истока; -илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет.	Припремање наставника за часове, коришћење различитих метода и облика рада. Коришћење историјских текстова и њихова анализа (Хамурабијев законик, опис пирамида, опис Вавилона). Коришћење историјске карте. Коришћење илустрација (пирамиде, хијероглифи, алфабет) Решавање задатака из уџбеника. Домаћи задаци. Бележење активности ученика на часовима. Тест. Прегледање школске свеске.	-Компетенција за учење; -Сарадња; -Рад с подацима и информацијама; -Комуникација;
			Појам античке Грчке – географске одлике. Најстарији период грчке историје (Критско,	-опише особености природних услова и географског положаја античке Грчке; -лоцира на историјској карти	Наставник користи различите методе и облике рада са ученицима; Коришћење историјских	-Компетенција за учење; -Рад с подацима и информацијама;

4.	**АНТИЧКА ГРЧКА**	**12**	Микенско и Хомерско доба). Грчки митови. Колонизација и основне одлике привреде. Полиси – Спарта и Атина (појам полиса, структура друштва, државно уређење). Грчко-персијски ратови. Пелопонески рат – узроци и последице. Култура и свакодневни живот (религија, олимпијске игре, митологија, уметност, наука). Хеленистичко доба и његова култура. Истакнуте личности (Драконт, Перикле, Александар Македонски, Аристотел).	најважније цивилизације и државе античке Грчке; -објасни друштвену структуру и државно уређење грчкихх полиса Спарте и Атине; -идентификује узроке и последице Грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; -разликује легенде и митове од историјских чињеница; -објасни значај религије старих Грка; -наведе значај и последица освајања Александра Македонског.	текстова и њихово анализирање (Хомер-Илијада; Херодот – Грчко-персијски ратови, битка на Термопилском кланцу, опис битака Александра Македонског). Стално коришћење историјске карте. Употреба илустрација (Бацач диска, стубови, митски прикази на вазама). Постављање питања ученицима и бележење њихових активности. Домаћи задаци. Усмено испитивање/тест метода.	-Естетичка компетенција; -Сарадња; -Комуникација; -Одговорно учешће у демократском друштву.
5.	**АНТИЧКИ РИМ**	**12**	Појам античког Рима – географске одлике и периодизација. Оснивањ Рима – легенда о Ромулу и Рему. Структура друштва и државно уређење. Ширење римске државе (освајања, провинције). Рим у доба царства –	-користи основне историјске појмове; -лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе; -разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја из римске историје; -пореди начин живота припадника различитих	Припрема наставника за час. Коришћење различитих метода и облика рада. Анализа историјских текстова (постанак Рима, Пунски ратови, Галски ратови). Употреба историјске карте. Приказивање илустрација, шема, табела). Бележење активности ученика	-Компетенција за учење; -Рад с подацима и информацијама; -Естетичка компетенција; -Комуникација; -Одговорно учешће у

			принципат и доминат. Култура и свакодневни живот (религија, уметност, наука). Хришћанство- појава и ширење. Пад Западног римског царства (почетак Велике сеобе народа, подела царства). Римски градови на тлу Србије. Истакнуте личности (Ханибал, Цицерон, Гај Јулије Цезар, Клеопатра, Октавијан Август, Константин Велики).	друштвених слојева; -наведе најзанчајније последице настанка и ширења хришћанства; -лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије.	кроз постављања питања из градива на часовима. Домаћи задаци. Решавање задатака из уџбеника. Усмено испитивање/тест. Прегледање школске свеске.	демократском друштву.
Кључни појмови садржаја: историја, ист.извори, хронологија, друштва, државе, култура, религија, стари век.						

Наставни предмет:	**Географија**					
Разред:	**5.**					
Правилник: Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања: 6/2007-1, 2/2010-5, 7/2010-9 (др. правилник), 3/2011-129 (др. правилник), 1/2013-18, 4/2013-177, 11/2016-364, 11/2016-580, 6/2017-7, 8/2017-1, 9/2017-1, 12/2018-36, 15/2018-77 (др. правилник)						
Годишњи фонд часова:			Недељни фонд часова:			
Редни број	ТЕМА / МОДУЛ	ИСХОДИ (на крају теме / модула)	Број часова	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНА КОМПЕНТЕНЦИЈА	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ**
I	**ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА**	– Ученик повезује постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; – Ученик на примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека; – Ученик разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; – Ученик уме да објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; – Ученик разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике.	1	Човек и географија	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Сарадња	- Путем израде задатака у уџбенику од стране ученика; - Усменим одговарањем ученика; - Израдом пројеката од стране ученика.
II	**ВАСИОНА**		5	Васиона, галаксија, Млечни пут, звезде, сазвежђа Сунчев систем Васиона и Сунчев систем		

Редни број	ТЕМА / МОДУЛ	ИСХОДИ (на крају теме / модула / месеца)	Број часова	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНА КОМПЕНТЕНЦИЈА	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ**
II	**ВАСИОНА**	– Ученик уме да одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене; – Ученик помоћу глобуса описује облик Земље и наводи доказе о њеном облику; – Ученик помоћу карте уме да опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана; – Ученик примерима уме да објасни деловање Земљине теже на географски омотач.		Месец, месечеве мене, астероиди, комете, метеори Месец, месечеве мене, астероиди, комете, метеори	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Дигитална компетенција - Сарадња	- Путем израде задатака у уџбенику од стране ученика; - Усменим одговарањем ученика; - Израдом пројеката од стране ученика.
III	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Облик Земље и структура њене површине**		3	Облик и димензије Земље Структура површине Земље		

Редни број	ТЕМА / МОДУЛ	ИСХОДИ (на крају теме / модула / месеца)	Број часова	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНА КОМПЕНТЕНЦИЈА	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ**
III	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Облик Земље и структура њене површине**	– Ученик уме да разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице; – Ученик повезује смер ротације са сменом дана и ноћи; – Ученик повезује нагнутост земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље; – Ученик повезује револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева.		Облик Земље и структура њене површине	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња - Одговоран однос према околини	- Путем израде задатака у уџбенику од стране ученика; - Усменим одговарањем ученика; - Израдом пројеката од стране ученика.
IV	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Земљина кретања**		3	Ротација Земље и последица ротације Револуција Земље и последице револуције Земљина кретања		

Редни број	ТЕМА / МОДУЛ / МЕСЕЦ	ИСХОДИ (на крају теме / модула / месеца)	Број часова	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНА КОМПЕНТЕНЦИЈА	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ**
V	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Унутрашња грађа и рељеф Земље**	– Ученик разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже, унутрашња топлота Земље); – Ученик разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; – Ученик помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); – Ученик разликује хипоцентар и епицентар и наведе трусне зоне у свету и у Србији; – Ученик наводи поступке које ће предузети за време земљотреса ; – Ученик уме да опише процес вулканске ерупције и њене последице.	11	Постанак и унутрашња грађа Земље Литосферне плоче Постанак и унутрашња грађа Земље Вулканизам и земљотреси	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња - Одговоран однос према околини	- Путем израде задатака у уџбенику од стране ученика; - Усменим одговарањем ученика; - Израдом пројеката од стране ученика.

Редни број	ТЕМА / МОДУЛ	ИСХОДИ (на крају теме / модула / месеца)	Број часова	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНА КОМПЕНТЕНЦИЈА	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ**
V	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Унутрашња грађа и рељеф Земље**	– Ученик помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; – Ученик помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину.		Стене Вулканизам, земљотреси и стене Постанак рељефа Постанак рељефа	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња - Одговоран однос према околини	- Путем израде задатака у уџбенику од стране ученика; - Усменим одговарањем ученика; - Израдом пројеката од стране ученика.

	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА **Унутрашња грађа и рељеф Земље**	– Ученик разликује ерозивне и акумулативне процесе; наведе примере деловања човека на промене у рељефу (бране, насипи, копови).		Обликовање рељефа дејством спољашњих сила Обликовање рељефа дејством спољашњих сила	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња - Одговоран однос према околини	- Путем израде задатака у уџбенику од стране ученика; - Усменим одговарањем ученика; - Израдом пројеката од стране ученика.

Редни број	ТЕМА / МОДУЛ	ИСХОДИ (на крају теме / модула / месеца)	Број часова	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНА КОМПЕНТЕНЦИЈА	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ**
V	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Унутрашња грађа и рељеф Земље**	– Ученик уме да опише структуру атмосфере; – Ученик уме да наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, падавине, облаци, загревање		Спољашње силе	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема	- Путем израде задатака у уџбенику од стране ученика; - Усменим одговарањем

VI	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Ваздушни омотач Земље**	ваздуха...); – Ученик уме да разликује појам времена од појма клима; – Ученик уме да наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; – Ученик уме да графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ; – Ученик уме да користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима.	5	Атмосфера Време и клима Атмосфера	- Сарадња - Одговоран однос према околини	ученика; - Израдом пројеката од стране ученика.

Редни број	ТЕМА / МОДУЛ / МЕСЕЦ	ИСХОДИ (на крају теме / модула / месеца)	Број часова	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНА КОМПЕНТЕНЦИЈА	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ**
VI	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Ваздушни омотач Земље**	– Ученик наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; – Ученик наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја); – Ученик уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; – Ученик уме да наведе и опише својства морске воде; – Ученик помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; – Ученик уме да наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); – Ученик разликује типове језерских басена према начину постанка.		Човек и клима Атмосфера	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња - Одговоран однос према околини	- Путем израде задатака у уџбенику од стране ученика; - Усменим одговарањем ученика; - Израдом пројеката од стране ученика.
VII	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Воде на Земљи**		5	Светско море Воде на копну		

Редни број	ТЕМА / МОДУЛ / МЕСЕЦ	ИСХОДИ (на крају теме / модула / месеца)	Број часова	САДРЖАЈ	МЕЂУПРЕДМЕТНА КОМПЕНТЕНЦИЈА	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ**
VII	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Воде на Земљи**	– Ученик уме да наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; – Ученик уме да наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; – Ученик уме да наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања; – Ученик помоћу карте уме да повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; – Ученик помоћу карте уме да наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима.		Светско море и воде на копну Човек и вода Хидросфера	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња - Одговоран однос према околини	- Путем израде задатака у уџбенику од стране ученика; - Усменим одговарањем ученика; - Израдом пројеката од стране ученика.
VIII	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Биљни и животињски свет на Земљи**		3	Биљни и животињски свет на Земљи		

VIII	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА** **Биљни и животињски свет на Земљи**	– Ученик описује утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; – Ученик уме да наведе примере за заштиту живог света на Земљи.		Угроженост и заштита живог света Систематизација градива	- Компетенција за целоживотно учење - Комуникација - Рад с подацима и информацијама - Решавање проблема - Сарадња - Одговоран однос према околини	- Путем израде задатака у уџбенику од стране ученика; - Усменим одговарањем ученика; - Израдом пројеката од стране ученика.

Назив предмета:	**МАТЕМАТИКА**					
Разред:	**ПЕТИ**					
Правилник: *Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања* „Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 8/17, 9/17 и 12/18.						
Годишњи фонд часова:	144			Недељни фонд часова:	4	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	35	Први део Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу N0. Дељење са остатком у скупу N0 (једнакост a = bq + r, 0 ≤ r <b). Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама. Дељивост са 4 и 25. Дељивост са 3 и 9. Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Други део Прости и сложени	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: • израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева) • реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева) • примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама • разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце • одреди и примени НЗС и НЗД • изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке • правилно користи речи *и*, *или*, *не*, *сваки* у	• Домаћи радови, • контролни и писмени радови . • Рад на часу, • самостална израда постављених задатака. • Активност на часу.	• Компетенција за учење; • Комуникација; • Рад са подацима; • Дигитална компетенција; Решавање проблема;

			бројеви. Ератостеново сито Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички делилац и највећи заједнички делилац. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Заједнички садржалац и најмањи заједнички садржалац. Веза између НЗД и НЗС.	математичко-логичком смислу		
2.	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	18	Тачке и праве; односи припадања и распореда. Однос правих у равни; паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи. Кружница и круг. Кружница и права. Преношење и надовезивање дужи. Централна симетрија. Вектор и транслација.	• анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом • опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг • нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор • упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски • преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом	• Домаћи радови, • контролни и писмени радови . • Рад на часу, • самостална израда постављених задатака. • Активност на часу. • Рад са прибором за цртање/конструисање (шестар, лењир...) • Усмена провера дефиниција на дату наставну тему.	• Компетенција за учење; • Комуникација; • Рад са подацима; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; Естетичка компетенција;

				• правилно користи геометријски прибор		
3.	РАЗЛОМАК	59	Први део Појам разломка облика a/b (a, b □ N). Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис разломка и превођење у запис облика a/b (b ≠ 0). Упоређивање бројева у децималном запису. Заокругљивање бројева. Други део Основне рачунске операције с разломцима (у оба записа) и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине у скупу разломака. Трећи део Примене разломака	• прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други • одреди месну вредност цифре у запису децималног броја • заокругли број и процени грешку заокругљивања; • израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину • реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину • одреди проценат дате величине • примени размеру у једноставним реалним ситуацијама • примени аритметичку средину датих бројева • сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер	• Домаћи радови, • контролни и писмени радови . • Рад на часу, • самостална израда постављених задатака. • Активност на часу.	• Компетенција за учење; • Комуникација; • Рад са подацима; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; • Сарадња;

			(проценти, аритметичка средина, размера). Основна неједнакост p < (p+q)/2 < q.			
4.	УГАО	20	Угао, централни угао; једнакост углова. Надовезивање углова (суседни углови, конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова). Упоредни углови; врсте углова. Мерење углова, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни углови. Углови на трансверзали. Транслација и углови.	• идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе • нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор	• Домаћи радови, • контролни и писмени радови . • Рад на часу, • самостална израда постављених задатака. • Активност на часу. • Рад са прибором за цртање/конструисање (шестар, лењир...) Усмена провера дефиниција на дату наставну тему.	• Компетенција за учење; • Комуникација; • Рад са подацима; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; • Естетичка компетенција;
5.	ОСНА СИМЕТРИЈА	12	Осна симетрија у равни и њене особине. Оса симетрије фигуре. Симетрала дужи и конструкција	• идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије • симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор	• Домаћи радови, • контролни и писмени радови . • Рад на часу, • самостална израда постављених задатака.	• Компетенција за учење; • Комуникација; • Рад са подацима; • Дигитална компетенција; • Решавање проблема; • Естетичка компетенција;

			нормале. Симетрала угла.	• конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства	• Активност на часу. • Рад са прибором за цртање/конструисање (шестар, лењир...)	

Назив предмета:	Биологија					
Разред:	5					
Правилник: *Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања* „Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 8/17, 9/17 и 12/18.						
Годишњи фонд часова:		72		Недељни фонд часова:	2	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	Порекло и разноврсност живота	37	Жива бића, нежива природа и биологија Истраживање природе Особине живих бића на примерима живих бића из моје околине Организми су грађени од ћелија; једноћелијски, вишећелијски организми Организми су грађени од ћелија; једноћелијски, вишећелијски организми Груписање живих бића Груписање живих бића Ћелија и груписање живих бића Исхрана, типови исхране Храна као извор енергије и градивних супстанци Храна као извор	Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада; -групише жива бића према њиховим заједничким особинама; -одабира макроморфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића; -идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење;	Метода разговора; Рад на тексту; Демонстративна метода; Илустративна метода; Метода писаних радова; Учење путем открића; Дивергентно (стваралачко) учење; Фронтални рад,групни рад, индивидуални рад, рад у пару; Тематска настава,тимска настава,истраживачки рад; ППТ,YouTube канал, електронски и мултимедијални уџбеник БИ.1.1.1. БИ.1.1.3. БИ.1.2.1. БИ.1.2.2. БИ.1.2.3. БИ.1.3.3.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околин

			енергије и градивних супстанци Исхрана - биљке, животиње, гљиве Дисање - биљке, животиње, гљиве Дисање као размена гасова у различитим срединама Излучивање – обрада Излучивање Исхрана, дисање, излучивање Покретљивост – кретање Покретљивост – кретање Надражљивост Надражљивост Покретљивост и надражљивост Размножавање - полно и бесполно Размножавање - полно и бесполно Полно и вегетативно размножавање биљака Размножавање Раст и развој. Дужина живота биљака Раст и развој. Дужина живота Промене које човек пролази током развића, пубертет и полна		БИ.1.5.1. БИ.1.6.1. БИ.2.1.3. БИ.2.2.3. БИ.2.2.4. БИ.2.6.1. БИ.2.6.2. БИ.2.6.3. БИ.3.1.2. БИ.3.1.3. БИ.3.6.1. БИ.3.6.2.	

			зрелост - обрада Промене које човек пролази током развића, пубертет и полна зрелост Порекло и разноврсност живог света			
2.	Јединство грађе и функција као основ живота	13	Живот на копну – услови живота, адаптације копнених врста Копнене животиње и биљке Живот у води – услови живота, адаптације организама Водене и амфибијске животиње, водене биљке Сличности и разлике између копнене и водене животне средине и живог света Живот под земљом – значај земљишта, адаптације организама Живи свет земљишта Прилагођености организама на живот у води и на копну Прилагођености условима животне средине Јединство грађе и	идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење -једноставним цртежом прикаже биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље	Метода разговора; Рад на тексту; Демонстративна метода; Илустративна метода; Фронтални рад,групни рад, индивидуални рад, рад у пару; Решавање тестова, као провера исхода. Самоевалуација и евалуација на крају БИ.1.6.1. БИ.1.6.2. БИ.1.6.3. БИ.2.1.2. БИ.2.3.3. БИ.3.1.1. БИ.3.6.2.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Дигитална компетенција Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини

			функције као основа живота			
3.	Наслеђивање и еволуција	6	Наследни материјал и наследне особине Наследни материјал и наследне особине Родитељи и потомци – полно и бесполно размножавање, наслеђивање јединствене комбинације гена Узроци разноликости потомака Родитељи и потомци	прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке -разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота -поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата	Метода разговора; Рад на тексту; Демонстративна метода; Илустративна метода; Метода писаних радова; Тематска настава,тимска настава,истраживачки рад; БИ.1.3.1. БИ.1.3.2. БИ.1.6.1. БИ.1.6.3. БИ.2.6.1. БИ.2.6.3.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће демократском друштву Решавање проблема
4.	Живот у екосистему	8	Утицај фактора средине на биљке Утицај фактора средине на биљке Утицај фактора средине на животиње Утицај фактора средине на животиње-утврђивање Заштита врста Утицај људи на друга жива бића Кућни љубимци Гајење животиња Гајење животиња	-доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи -направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу -предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасилан начин	Формативно, свакодневно оцењивање . Бележење усмених одговора ученика, ППТ,YouTube канал, електронски и мултимедијални уџбеник БИ.1.1.3. БИ.1.4.2. БИ.1.4.3. БИ.1.4.4. БИ.1.6.1. БИ.2.1.3.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Дигитална компетенција Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини

			Значај биљака за човека Израда хербаријума Значај животиња и биљака за човека Живот у екосистему	-илуструје примерима деловање људи на животну средину и схвата последице таквих дејстава	БИ.2.4.4. БИ.2.6.1. БИ.3.4.2.	
5.	Човек и здравље	8	Правилна исхрана Правилна исхрана Вода Вода Енергетски напици Енергетски напици Пушење – болест зависности Пушење – болест зависности Здравље Човек и здравље	-идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања	ППТ,YouTube канал, електронски и мултимедијални уџбеник Фронтални рад,групни рад, индивидуални рад, рад у пару; Решавање тестова, као провера исхода. Самоевалуација и евалуација на крају БИ. 1.5.3. БИ.2.5.3. БИ.2.5.4. БИ.3.5.5.	Компетенција за учење Рад са подацима и информацијама Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција Решавање проблема Сарадња Предузимљивост и оријентација ка предузетништву Дигитална компетенција Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини
Кључни појмови садржаја: Порекло и разноврсност живог света ; Јединство грађе и функције као основа живота; Наслеђивање и еволуција и Живот у екосистему						

Назив предмета:	Техника и технологија					
Разред:	5.					
Правилник: *Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања* „Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 8/17, 9/17 и 12/18.						
Годишњи фонд часова:	72			Недељни фонд часова:	2	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	**ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ**	6	1-2. Појам, улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења. -Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије. 3-4. Правила понашања и рада у кабинету. 5-6. Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу.	– **<u>описује</u> улогу технике, технологије** и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање – **<u>разликује</u>** основна **подручја човековог рада**, **производње** и пословања у техничко-технолошком подручју – **<u>наводи</u> занимања** у области технике и технологије – **<u>процењује</u> сопствена**	Формативно, свакодневно оцењивање . Бележење усмених одговора ученика, уредност записаног у свесци, уредност радног места, систематичност, залагање, самоиницијативн ост.	Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Дигитална kомпетенција за учење Комуникација, Предузимљивост

				интересовања у области технике и технологије - **организује радно окружење** у кабинету - **примењују** мере заштите на раду - **правилно** и безбедно **користи** техничке **апарате** и **ИКТ уређаје** у животном и радном окружењу		
2.	САОБРАЋАЈ	14	7.-8. Улога, значај и историјски развој саобраћаја. Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. 9-10. Професије у подручју рада саобраћаја. Употреба информационих техологија у савременом саобраћају 11-12. Саобраћајна сигнализација –	- **процени** како би изгледао живот људи без саобраћаја - **класификује** врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени - **наводи** професије у подручју рада саобраћај - **направи везу** између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност записаног у свесци и радног места, Израда саобраћајних знакова или раскрснице: сложеност(2- 5) Квалитет израде(2-5) Решавање етестова, као провера исхода. Самоевалуација и	Одговоран однос према здрављу. Одговоран однос према околини Одговоран однос према здрављу Дигитална kомпетенција за учење Комуникација, Предузимљивост Сарадња

			изглед и правила поступања. 13-14. Рачунарска симулација и саобраћајни полигон.*полигон вожње. Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају. 15-16. Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају. **17-18.** Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају **19-20.** Заштитна опрема потребна за безбедно управљање бициклом и дечијим возилима.	– **разликује** безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила – правилно се **понаша** као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају – **користи** заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима – **аргументује** неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник – **повеже** место седења у аутомобилу са узрастом ученика – одговорно се **понаша** као путник у возилу	евалуација на крају месеца и током појединих часова	

				– **показује** поштовање према другим учесницима у саобраћају **анализира** симулирану саобраћајну ситуацију на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла		
3.	ТЕХНИЧКАИ ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	16	**21.-22.** Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар). Формати цртежа (А3, А4). Размера. **23.-24.** Типови и дебљине линија (пуна дебела линија; пуна танка линија; пуна танка линија извучена слободном руком; испрекидана танка линија; црта-тачка-црта танка линија). **25.-26.** Геометријско	– **самостално црта** скицом и техничким цртежом једноставан предмет – **правилно чита** технички цртеж – **Наводи** стандарде у техничком цртежу – **Знају** како да из формата А4 може да изведе остале формате. – **Дефинишу** размеру – **Трансформишу** цртеж **из природне размере** у размеру увећања и умањења – **преноси податке**	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност и тачност скица, техничких цртежа.	Рад са подацима и информацијама и Дигитална компетенција Естетичка компетенција

			цртање (цртање паралелних правих, цртање нормале на дату праву, цртање углова помоћу лењира и троугаоника). **27.-28.** Елементи котирања (помоћна котна линија, котна линија, показна линија, котни завршетак, котни број – вредност). Техничко писмо. **29.-30.** Цртање техничког цртежа са елементима (типови линија, размера и котирање). **31.-32.** Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, smartphone, дигитални фотоапарат). **33.-34.** Апликација за дигиталну обраду слике. Операције подешавања осветљености и	између **ИКТ** уређаја - **примењује** основне **поступке обраде дигиталне слике** на рачунару - **користи програм за обраду текста** за креирање документа са графичким елементима - **користи** Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима - преузима **одговорност за рад** - **представи идеје** и планове за акције које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер - развију **вештину коришћења прибора** за техничко цртање - умеју да **повлаче**		

			контраста слике. Промена величине/резолуције слике, издвајање дела слике. **35.-36.** Креирање документа у програму за обраду текста. Форматирање текста, уметање слике и графике. - Интернет претрага и приступ online ресурсима.	**паралелне вертикале, хоризонталне и линије под углом од 30°, 45°, 60°** - знају **назив, изглед и примену врста линија** - умеју да **одаберу тврдоћу мине оловке у зависности од врсте линије** - **препознају** начин **просторног приказивања предмета** - умеју **да нацртају једноставан предмет** (облика квадра) у **перспективи**, **изометрији** и **ортогалној пројекцији** - знају **појам** и **елементе котирања** - знају **појам** и **врсте размере** - умеју **да нацртају дуж**, **површину** и		

				тело (квадар) **у различитим размера** и да их искотирају - умеју правилно да **исписују техничко писмо** - умеју да израде **мини пројекат прибором** - **умеју** правилно да **укључе** и **искључе** рачунар - **умеју** да користе **тастатуру** и **миш** - **познају** основни изглед екрана у **Windows** окружењу - **умеју** да користе **основне алатке** за рад са „прозором“ - **умеју** да нацртају линију и површину за познате параметре		
4.	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА	20.	37.-38. Природни ресурси на Земљи: енергија и материјали. Управљање отпадом (рециклажа;	- **разуме** појам ресурса - **разуме** појам енерије, изворе, облике - **разуме** закон о	Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика, уредност и тачност скица,	Дигитална Естетичка Сарадња Однос према околини, према здрављу Предузимљивост

			заштита животне средине). 39.-40. Врсте, својства и примена природних материјала. 41.-42. Технологија прераде и обраде дрвета. 43.-44. Технологија прераде и обраде коже.Текстилна технологија. 45.-46. Технологија производње папира. 47.-48. Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила, коже и дрвета – сечење/резање, спајање (лепљење) и заштита (лакирање). 49.-56. Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала – маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега.	одржању енергије - **схвата** опраавданост рециклаже - **препознаје** знакове рециклаже - **повезује** својства природних материјала са применом - **објасни** технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже - **сече, спаја** и врши **заштиту** папира, текстила, коже и дрвета - **правилно** и **безбедно користи алате** и **прибор** за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега) - **направи план** израде једноставног производа и план управљања отпадом	техничких цртежа. Доношење и правилна (економ мична) употреба материјала и алата.	

				– **самостално израђује** једноставан модел		
5.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	16.	57.-72. Израда предмета/модела ручном Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата. Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа. Тимски рад и подела задужења у тиму.	– **самостално проналази** информације – **самостално проналази** информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе – **одабира материјале и алате** за израду предмета/модела – **мери и обележава** предмет/модел – **ручно израђује** једноставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате – **користи програм** за обраду текста за	Формативно, свакодневно оцењивање етапа у изради практичног рада ученика.	Комуникација, Сарадња, Однос према здрављу и околини Естетичка компетенција

				креирање документа реализованог решења - самостално **представља пројектну идеју**, **поступак** израде и **решење**/производ - **показује иницијативу** и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха - **планира активности** које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова - **активно учествује** у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима - **пружи помоћ** у раду другим ученицима **процењује остварен**		

				резултат и развија предлог унапређења		
Кључни појмови садржаја: Техника, технологија, производња, уређај, техничко средство, техничко цртање, икт уређаји, ресурси, модели.						

Назив предмета:	Информатика и рачунарство					
Разред:	5. разред					
Правилник: *Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања* „Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 8/17, 9/17 и 12/18.						
Годишњи фонд часова:	36. часова			Недељни фонд часова:	1. час	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	Информационо-комуникационе технологије	14	Предмет изучавања информатике и рачунарства. ИКТ уређаји, јединство хардвера и софтвера. Подешавање радног окруђења. Организација података. Рад са сликама. Рад са текстом. Рад са мултимедијом. Рад са презентацијама.	- наведе примену информатике и рачунарства у савременом ђивоту - правилно користи ИКТ уређаје - именује основне врсте и компоненте ИКТ уреЋаја - прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса - прилагоди радно окруђење кроз основна подешавања - креира дигитални слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сарадниЋски) - креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сарадниЋски) - примени алате за	- Посматрање -Праћење ангажовања ученика - Усмено испитивање - Домаћи радови, - Контролни радови - Рад на часу - Самостална израда постављених задатака - Активност на часу.	Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Дигитална компетенција, Решавање проблема, Сарадња

				снимање и репродукцију аудио и видео записа - креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сарадниĉки) - саĉува и организује податке - разликује основне типове датотека		
2.	Дигитална писменост	8	Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран наĉин. Правила безбедног рада на интернету. Претраџивање интернета, одабир резултата и преузимање садрџаја. Заштита приватности лиĉних података. Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	- реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја; - доводи у везу знаĉај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту џивотне средине - разликује безбедно од небезбедног, поџељно од непоџељног понашања на интернету - реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садрџајем или са непознатим особама путем интернета - приступа интернету, самостално	- Посматрање -Праћење ангажовања ученика - Усмено испитивање - Домаћи радови, - Контролни радови - Рад на часу - Самостална израда постављених задатака - Активност на часу.	Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Дигитална компетенција, Сарадња, Одговорно учешће у демократском друштву, Естетичка компетенција.

				претраţује, проналази информације у дигиталном окруţењу и преузима их на свој уреЋај - информацијама на интернету приступи критиĉки - спроводи поступке за заштиту лиĉних података и приватности на интернету - разуме знаĉај ауторских права - препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем - рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на интернету		
3.	Рачунарство	12	Увод у логику и скупове: унија, пресек, разлика; речи "и", "или", "не", "сваки", "неки", "ако...онда". Увод у алгоритме аритметике: писмено сабирање,	- изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке - схвати математиĉко-логиĉки смисао реĉи "и", "или", "не", "сваки", "неки", израза "ако...онда"	- Посматрање -Праћење ангажовања ученика - Усмено испитивање - Домаћи радови, - Контролни радови - Рад на часу - Самостална израда постављених задатака - Активност на часу.	Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Рад са подацима и информацијама, Дигитална компетенција, Одговорно учешће у демократском друштву

			множење, дељење с остатком, Еуклидов алгоритам. Увод у тему програмирања. Радно окружење изабраног софтвера за визуелно програмирање. Алати за рад са графиčким објектима, текстом, звуком и видеом. Програм - категорије, блокови наредби, инструкције. Програмске структуре (линијска, циклиčна, разграната).	- зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски - наведе редослед корака у решавању једноставног логиčког проблема - креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу - сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби - користи математиčке операторе за. израčунавања - објасни сценарио и алгоритам пројекта - анализира и дискутује програм - проналази и отклања грешке у програму		
4.	Истраживачки пројекат	2	Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. Израда пројектног задатка у	- сараČује са осталим čлановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом, формулацији и представљању резултата и закључака	– представља пројектну идеју, поступак израде и решење/производ – показује иницијативу и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха – планира активности које доводе до остваривања циљева	Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Дигитална компетенција, Одговоран однос према здрављу

			групи у корелацији са другим предметима. Представљање резултата пројектног задатка.	- одабира и примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта - наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка - вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задуџен - поставља резултат свог рада на интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника.	укључујући оквирну процену трошкова – активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује поштовање према сарадницима – пружи помоћ у раду другим ученицима	

Назив предмета:	Физичко и здравствено васпитање
Разред:	V

Правилник: *Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања* „Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 8/17, 9/17 и 12/18.

Годишњи фонд часова:	72	Недељни фонд часова: 2	

Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	**Физичке способности**	12	**Физичке способности**	Примена једноставне комплексе простих и општеприпремих вежби; Изведе вежбе (разноврсна природна и изведена кретања) и користи их у спорту,рекреацији и различитим животним ситуацијама; Упореди резултате тестирања са вредностимаза свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак; Комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу; Доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама; Одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; Користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри; Процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици; Користи елемете технике у игри; Примењује основна правила рукометау игри;	Тест (норма); Демонстрација ; Практичне вежбе.	-Компетенције за учење, -Естетичка компетенција, -Одговорно учешће у демократско друштву, -Комуникација, -Одговоран однос према здрављу, -Решавање проблема, -Дигитална компетенција
2.	Атлетика	16	**Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине**			
3.	Спортска гимнастика	17	**Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине**			
4.	**Основе спортских и тимских игара**	23	**Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине**			
5.	Плес и ритмика	4	Плес и ритмика			
6,	Пливање	/	Пливање			
7.	**Физичко вежбање и спорт**	/	**Физичка и здравствена култура**			
8.	**Здравстено**	/	**Здравстено**			

	васпитање		**васпитање**	Учествује на унутраодељенским такмичењем, Изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу. Игра народно коло; Изведе кретање у различитом ритму; Изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура; Контолише и одржава тело у води; Преплива 25м слободном техником; Скочи у воду на ноге; Поштује правила понашања у и око водене средине; Објасни својим речима сврху и значај вежбања; Користи основну терминологију вежбања; Поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама; Примени мере безбедности током вежбања; Препозна лепоту покрета и кретања у физичком вежбању и спорту; Примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама; Навија и бодри учеснике на такмичењима и рева конфликте на социјално прихватљив начин; Користи различите информације за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности;		

				Прихвата сопствену победу и пораз у складу са „ферплејом“; Примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама; Препозна лепоту покрета и кретања у физичком вежбању и спорту; Наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље; Разликује здраве и нездраве начине исхране; Направи недељни јелновник уравнотежене исхране уз помоћ наставника; Примењује здравствено-хигјенске мере при, у току и након вежбања; Препозна врсту повреде; Правилно реагује у случају повреде; Чува животну средину током вежбања.		

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ/ПРОГРАМИ ПЛАНА НАСТАВЕ И УЧЕЊА ЗА ПЕТИ РАЗРЕД ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Назив предмета:	Православни Катихизис					
Разред:	пети					
Годишњи фонд часова:	36			Недељни фонд часова:	1	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	Увод	1	Упознавање са садржајем програма и начином рада	● моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе; ● моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања.	Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: • процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића; • провером знања које ученици усвајају на часу и испитивањем ставова. Оцењивање Непосредно описно	Комуникација Решавање проблема

					оцењивање ученика може се вршити кроз: • усмено испитивање; • писмено испитивање; • посматрање понашања ученика.	
2.	Религија и култура старог света	3	•Прича“Недостајати “(за заједницу као основ живота) Т. Телехтон • Песма Св. Владике Николаја „Заједничарење са небом “ • Одабрани одељци из књиге „Из Ја-града у Ти- град“ •Одломак из песме“Зимска идила“ Војислава Илића“	Когнитивни аспект: • уочити важност постојања заједнице • уочити разлику између Цркве и сваке друге заједнице; • уочити да је Црква слободна заједница у којој учествују само они који то желе; • знати да се они који су у заједници са Христом називају хришћани и да је Црква њихова заједница; • знати да се заједница Бога, људи иприроде зове Црква; • уочити да изван Цркве свет не може постојати вечно. Афективни аспект: • бити подстакнут да активно учествује у		Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција

				животу Цркве • бити подстакнут да препознаје живот као дар Божји; • бити подстакнут да препознаје Живот Вечни као Божји дар.		
3.	Откривење-Свет библије	4	• Прилагођена и препричана новозаветна прича о Христовом позиву Апостола • Новозаветна прича о ап. Петру када тоне • О делима Апостола • «Мали принц», А. С. Егзипери - одломци • Песма «Звезда се засја»	*<u>Когнитивни аспект:</u>* • уочити да нас Христос позива у лични однос - заједницу љубави; • увидети да су апостоли људи који су слични нама; • уочити да је вера основ заједнице са Богом; • увидети да су Апостоли позивали људе у заједницу љубави са Христом; • разумети значај Христовог оваплећења (рађања); • Усвојити текст и мелодију песме „Звезда се засја“ *<u>Афективни аспект:</u>* бити подстакнут да		Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција

				доживети Христа као Личност која нам иде у сусрет.		
4.	Стварање света и човека	7	Когнитивни аспект: • поступно изграђивати свест о томе ко су светитељи; • увидети да су сви позвани да буду светиетљи; • уочити важност светитеља каонаших узора за остваривање личног јединства са Богом; • знати какву важност Савине речи и дела имају за нас данас; • уочити да је за остваривање јединства са Богом потребна искрена жеља; • знати да је Литургија начин на који сви остварујемо заједницу са Богом; • препознати да у нашу заједницу са Богом уводимо све оне (и све оно) што волимо. Афективни аспект: • бити подстакнут да следује светитељима Божјим и			Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција

			да буде добар човек; • бити подстакнут да препознаје љубав као највећу врлину.			
5.	Старозаветна историја спасења	7	Спаситељу „Четврти мудрац“; • Свети Спиридон (прича о смирењу); • Свети Василије Острошки - (прича „Свечев лијек“); • Поуке владике Николаја • Св. Јустин Ћелијски („Срна у изгубљеном рају“ одломак из казивања белих срна)	*<u>Когнитивни аспект:</u>* • увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави; • уочити да је грех наш погрешан избор; • увидети шта је самољубље и по чему се оно разликује од љубави; увидети да без врлина нема љубави; • уочити да је само врлинама могуће остварити однос љубави са Богом и људима; • упознати најважније хришћанске врлине; • увидети да врлине нису човеку дате, већ да се за њих треба трудити; • увидети да се и врлине		Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција

				усавршавају. *<u>Афективни аспект:</u>* • бити подстакнут да следује светитељима Божјим; бити подстакнут да се труди да у себи развија хришћанске врлине.		
6.	Закон Божији	4	• Педесетница – рођендан Цркве; • Молитва Царе небески; • Кроз одломке из јеванђелских текстова, допуњене фотографијама фресака, приказати домострој спасења	Когнитивни аспект: • уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом; • упознати садржај молитве «Царе небески»; • увидети да сам изглед православног храма изображава јединство Неба и земље. Афективни аспект: • код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе; • бити подстакнут да уреди школски простор најуспешнијим радовима; • бити подстакнут да и наредне године		Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција

				похађа часове Православног катихизиса; • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса четвртог разреда основне школе.		
7.	Месијанска нада	10	Вазнесење и Педесетница • Заједница у Јерусалиму, према извештају из Дела апосолских • Мисионарско дело светог апостола Павла • Гоњења Цркве • Свети цар Константин и крштење царства	Когнитивни аспект: • уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом; • упознати садржај молитве «Царе небески»; • увидети да сам изглед православног храма изображава јединство Неба и земље. Афективни аспект: • код ученика ће се развијати жеља за очувањем природе; • бити подстакнут да уреди школски простор најуспешнијим радовима; • бити подстакнут да и наредне године		Компетенција за целоживотно учење Комуникација Решавање проблема Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција

				похађа часове Православног катихизиса; • уочити у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса четвртог разреда основне школе.		

Назив предмета:	француски језик					
Разред:	пети					
Правилник: Правилник о плану наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања и програму наставе и учења за пети и шести разред основног образовања и васпитања: 15/2018-77, 18/2018-1, 3/2019-83, 3/2020-3, 6/2020-94, 17/2021-1						
Годишњи фонд часова:		72		Недељни фонд часова:	2	
Ред. број	**Назив теме**	**Број часова**	**САДРЖАЈ**	**ИСХОДИ** По завршетку теме ученик ће бити у стању да	**НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ** Образовних стандарда, исхода, циљева учења	**Међупредметне компетенције**
1.	**Поздрављање и представљање себе и других и тражење / давање основних информација о себи и другима у ширем друштвеном контексту** **Изражавање припадања и поседовања**	12	*Salut! Bonjour ! Bonsoir ! Bonne nuit !* *Bonjour, Monsieur. Au revoir, Madame.* *A demain. A bientôt. A tout à l'heure. A plus tard. Je m'appelle Milica. Moi, c'est Marko. Tu t'appelles comment ?* *Comment t'appelles-tu ? J'habite à Kragujevac, en Serbie.Tu habites où ? C'est quoi, ton nom/ ton adresse ?* *Comment allez-vous ? Comment vas-tu ?* *Je vais bien, et vous/ et toi ? Ça va, et toi ? Qui est-ce ? Comment s'appelle-t-elle ? J'ai onze ans. Et toi, tu as quel âge? Ça c'est mon frère. Tu connais ma cousine ? Non, je ne la connais pas.* **(Интер)културни садржаји:** устаљена правила учтивости; имена, презимена и	– разуме краће текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење / давање информација личне природе; – поздрави и отпоздрави, представи себе и другог користећи једноставна језичка средства; – постави и одговори на једноставнија питања личне природе; – у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима; – разуме и формулише једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност;	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима,иницијално тестирање, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања. (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативно оцењивање (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) -читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких	• Компетенције за целоживотно учење • Дигитална компентенција • Комуникација • Решавање проблема • Сарадња

			надимци; адреса; формално и неформално представљање; степени сродства и родбински односи; нумерисање спратова.		садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега	
2	**Разумевање и давање упутстава** **Описивање и честитање празника, рођендана и значајних догађаја, честитање на успеху и изражавање жаљења**	13	*Il faut faire attention. Appuyez sur le bouton. Composez le numéro 16 et attendez le signal sonore. Cliquez sur l'émoticone ! Lancez le ballon et courez vite ! Comment ça marche ?* *Coupez les pommes en morceaux. Il faut mettre du beurre.* Императив. Партитивни члан (*du / de la / de l' / des*). Питања са упитним речима (*comment*). Основни бројеви до 100, стотине до 1000. Конструкција *il faut* са инфинитивом. **(Интер)културни садржаји:** традиционалне / омиљене врсте јела. *Pour Noël on décore le sapin et on offre des cadeaux. Nous mangeons de la bûche ed de la dinde aux marrons. On dit: Joyeux Noël ! Pour la fête du Nouvel An on fait des feux d'artifice dans toutes*	– разуме и следи једноставнија упутства у вези с уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота (правила игре, рецепт за припремање неког јела и сл.) са визуелном подршком без ње; – да једноставна упутства (нпр. може да опише како се нешто користи / прави, напише рецепт и сл.); – разуме честитку и одговри на њу; – упути пригодну честитку; – разуме и, примењујући једноставнија језичка средства, опише начин прославе рођендана, празника и важних догађаја;	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима,иницијално тестирање, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања. (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативно оцењивање (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) -читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на	• Компетенције за целоживотно учење • Дигитална компентенција • Комуникација • Решавање проблема • Сарадња • Естетска компентенција

			les villes de France. On dit: Bonne année ! Merci, à toi / à vous aussi ! A vous de même ! Dans mon pays on célèbre... Ma fête préférée est... *Bon anniversaire ! Félicitations ! Je suis contente pour toi !* Заменица *on*. Узвичне реченице. Презент фреквентних глагола. **(Интер)културни садржаји:** значајни празници и догађаји и начин обележавања / прославе; честитање. *C'est ton chien ? Non, il est à Pierre. A qui est cette trousse ? A moi ! C'est la maison de Philippe et de Sara. Ce ballon est à ce petit garçon. C'est la voiture de mes parents. Ce n'est pas à toi. Ce n'est pas ta carte, c'est celle de Sophie. Mina n'a pas de parapluie.* Питање интонацијом. Негација (*ne/ n'... pas*). Присвојни придеви. Конструкције за изражавање припадања *(à moi, à toi, à Pierre, à qui*). Презентативи (*c'est / ce sont...*) **(Интер)културни**		часу и ван њега	

			садржаји: породица и пријатељи; однос према својој и туђој имовини.			
3.	**Изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза** **Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)**	14	*N'oublie pas ton portable. Vous ne pouvez pas vous asseoir ici, cette place est occupée. On peut se servir de son portable en classe ? Non, c'est interdit ! Ecrivez au stylo. Les élèves de cette école portent l'uniforme. Je dois réviser mes cours d'histoire aujourd'hui. Il faut nourrir le chat deux fois par jour.* Питање интонацијом. Негација (*ne/ n'... pas*). Конструкција *il faut* са инфинитивом. Показни придеви (ce / cet / cette / ces). Презентативи (*c'est /ce sont...*). **(Интер)културни садржаји:** понашање на јавним местима; значење знакова и симбола. *Quelle heure est-il ? Il est cinq heures / il est midi. Il est deux heures et demie. Il est dix heures et quart. Il est onze heures moins le quart / dix. Je suis née le 12 janvier. Il est né le jour de Noël. Christophe Colomb a découvert l'Amérique en 1492 / au 15ème siècle. Quel temps fait-il ? Il fait froid /*	– разуме и реагује на једноставније забране, своје и туђе обавезе; – размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања у школи и на јавном месту (у превозном средству, спортском центру, биоскопу, зоолошком врту и сл.) као и на своје и туђе обавезе; – представи правила понашања, забране и листу својих и туђих обавеза користећи одговарајућа језичка средства; – разуме, тражи и даје једноставнија обавештења о хронолошком времену и метеоролошким приликама у ширем комуникативном контексту; – опише дневни / недељни распоред активности; – опише метеоролошке прилике и климатске услове у својој земљи и једној од земаља циљне	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима,иницијално тестирање, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања. (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативно оцењивање (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) -читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега	• Компентенције за целоживотно учење • Дигитална компентенција • Комуникација • Решавање проблема • Сарадња

			chaud / beau. Il a fait beau hier ? Non, il a plu. Il y avait du vent / des nuages / du brouillard. D'habitude, il fait chaud au mois de juin. Il pleut / neige beaucoup cet hiver. Основни бројеви до 100, стотине до 1000. Питање интонацијом. Питања са упитним речима (*quel*). Одређени члан испред датума (*le 12 janvier*). Униперсоналне конструкције (*il est, il fait...*). **(Интер)културни садржаји:** климатски услови.	културе једноставним језичким средствима		
4.	**Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активности** **Описивање карактеристика живих бића, предмета, појава и места** **Описивање догађаја и способности у садашњости** **Изражавање**	11	*Tu aimerais aller au cinéma avec moi ? Viens chez moi après l'école. On joue ensemble dans la cour de récré ? Oui, c'est une bonne idée ! Oui, avec plaisir.* *Désolée, je ne peux pas. Je suis occupée.* *Je t'invite à ma boum. C'est samedi soir à 20 heures, chez moi.* Питање интонацијом. Императив. Негација (*ne/ n'... pas*). Заменица *on*. Презентативи (*c'est /ce sont...*)	– разуме једноставније предлоге и одговори на њих; – упути једноставан предлог; – пружи одговарајући изговор или одговарајуће оправдање; – разуме једноставнији опис особа, биљака, животиња, предмета, појава или места; – упореди и опише карактеристике живих бића, предмета, појава и места, користећи	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима,иницијално тестирање, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања. (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативно	• Компентенције за целоживотно учење • Дигитална компетенција • Комуникација • Решавање проблема • Сарадња • Одговоран однос према здрављу

	интересовања, допадања и недопадања		Презент фреквентних неправилних глагола. **(Интер)културни садржаји:** прикладно позивање и прихватање/одбијање позива. *Ma meilleure amie s'appelle Ivana : elle est petite et blonde. Elle a les cheveux blonds et les yeux marron. Elle est sportive. Sylvie est plus grande que sa sœur. Nous sommes plus rapides que vous. Le chien de mon voisin est grand et noir. C'est un chien calme et gentil. J'ai un nouveau portable. C'est un apareil très moderne. C'est le modèle de la dernière génération. Paris est la plus grande ville de France. A Paris il y a beaucoup de monuments, célèbres dans le monde entier.* Описни придеви: род, број и место. Поређење придева (*plus grand, meilleur*). Презентативи (*c'est /ce sont...*) Презент фреквентних глагола, рачунајући и повратне. **(Интер)културни садржаји:** градови, села,	једноставнија језичка средства; – разуме једноставније текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње и способности; – размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; – опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје / активности и способности користећи неколико везаних исказа; – разуме и реагује на једноставније исказе који се односе на описивање интересовања, хобија и изражавање допадања и недопадања; – опише своја и туђа интересовања и хобије и изрази допадање и недопадање уз једноставно образложење;	оцењивање (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) -читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега	

			природна станишта; биљни и животињски свет. *Tu habites dans un appartement ou dans une maison ? J'habite au premier étage, dans un petit appartement. Ma soeur ne va pas à l'école, elle a cinq ans. Qu'est-ce que tu fais le dimanche ? A quelle heure tu te lèves ? Elle ne fait jamais le ménage. J'aide mon grand-père à laver la voiture. Quand le Carnaval de Nice a-t-il lieu ? C'est moi qui donne à manger au chat. Ce matin, nous partons en vacances. Je fais mes devoirs maintenant, je ne peux pas sortir. Je prends toujours ma douche le soir. Je parle trois langues. Je suis bon/bonne en maths.* Предлози. Сажети члан (*au, du*). Члан испред имена дана. Негација (*ne/ n'... pas*). Питања са упитним речима (*que, quel, quand*). Редни бројеви до 20. Прилози за време (*maintenant, toujours*). Презент фреквентних глагола. **(Интер)културни садржаји:** породични			

			живот; живот у школи – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања. *La natation ma plait beaucoup. Quel est ton sport préféré ? Je ne suis pas très sportif. Ma soeur fait du tennis, elle est très douée. Tu as un hobby ? Oui, je collectionne les badges. Sophie adore danser. Tu aimes la danse, toi ? La plupart des garçons jouent au foot. Mais moi, je préfère lire / la lecture.* Питање интонацијом. Негација (*ne/ n'... pas*). Прилози за количину (*beaucoup, très*). Презент фреквентних глагола, рачунајући и повратне. **(Интер)културни садржаји:** интересовања, хобији, забава, разонода, спорт и рекреација; уметност (књижевност за младе, стрип, музика, филм).			
5	**Исказивање просторних односа и величина**	14	*Où se trouve la bibliothèque, s'il vous plait ? Première rue à droite, puis deuxième à gauche. C'est la chambre de ton frère ? Non, sa chambre est à côté de la salle de bains. Qu'est-ce qu'il y a derrière le fauteuil ? Ton livre est*	– разуме једноставнија питања и одговори на њих; – разуме обавештења о простору и величинама; – опише специфичније просторне односе и величине једноставним,	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима,иницијално тестирање, тестови вештина и различите	• Компентенције за целоживотно учење • Дигитална компентенција • Комуникација • Решавање проблема • Сарадња Одговорно учешће у

			sous la table. Où est-elle ? A l'école ? Non, au supermarché / parc / à la boulangerie. Combien mesure la Tour Eiffel ? Cette rivière est profonde ? Oui, : elle a trois mètres de profondeur. L'éléphant est plus gros que l'hippopotame. La baleine bleue est le plus grand animal de la planète. Ma ville se trouve au sud de la Serbie. Питање интонацијом. **(Интер)културни садржаји:** јавни простор; типичан изглед школског и стамбеног простора; природа.	везаним исказима; -	технике формативног оцењивања. (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативно оцењивање (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) -читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега	демократском друштву
6	**Исказивање потреба, осета и осећања**	8	*J'ai chaud / froid / faim / soif / sommeil. Enlève / Mets ton pull. Prends du pain et du fromage. Il y a des jus de fruits, sers-toi. Nous sommes tous fatigués. On pourrait se coucher. Je suis content/e de te voir. Oh, quel dommage ! Je suis désolée !* Императив. Кондиционал глагола *pouvoir*. Партитивни члан (*du / de*	– разуме и реагује на свакодневне изразе у вези са непосредним и конкретним потребама, осетима и осећањима;	Посматрање и праћење, усмена провера кроз играње улога у паровима, симулације у паровима,иницијално тестирање, тестови вештина и различите технике формативног оцењивања. (дијагностички тестови, самоевалуација,	• Компентенције за целоживотно учење • Дигитална компентенција • Комуникација • Решавање проблема • Сарадња Одговоран однос према околини

			la / de l' / des). Презентативи (*il y a*). Презент фреквентних глагола, рачунајући и повратне. **(Интер)културни садржаји:** мимика и гестикулација;употреба емотикона.		језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативно оцењивање (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) -читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега	
Кључни појмови садржаја: комуникативни приступ, функционална употреба језика, интеркултуралност						

Директор

_____

Владимир Симовић

Председник школског одбора

_____

Славица Јокић